

Uchwała nr XXIII/198/2008
Rady Miejskiej w Kłodzku
z dnia 29 maja 2008r.

**w sprawie przyjęcia „Programu rozwoju oświaty Gminy Miejskiej Kłodzko
w latach 2008 – 2013”**

Na podstawie art. 18 ust. 1 i art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)¹ Rada Miejska w Kłodzku uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje się **„Program rozwoju oświaty Gminy Miejskiej Kłodzko w latach 2008 – 2013”**, stanowiący załącznik nr 1.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kłodzka.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2002r., Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, Dz. U. z 2003r., Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, Dz. U. z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Dz. U. z 2005r., Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, Dz. U. z 2006r., Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, Dz. U. z 2007r., Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218.



Kłodzko

zał. nr 1
do Uchwały nr XXIII/198/2008
Rady Miejskiej w Kłodzku
z dnia 29 maja 2008r.

PROGRAM

ROZWOJU OŚWIATY

GMINY MIEJSKIEJ KŁODZKO

W LATACH

2 0 0 8 - 2 0 1 3

	Strona
Wstęp	4
Rozdział I. Raport o stanie ekonomicznym placówek oświatowych.	
1. Demografia miasta Kłodzka początku XXI wieku.....	5
2. Sieć szkół i przedszkoli.....	6
2.1. Placówki publiczne.	
2.2. Ewidencja i wsparcie placówek niepublicznych.	
3. Stan techniczny bazy placówek oświatowych Kłodzka.	7
3.1. Wyposażenie w pomoce dydaktyczne i koszty remontów.	
3.2. Aktualny stan techniczny obiektów szkolnych.	
3.3. Aktualny stan techniczny obiektów zespołów przedszkolno-żłobkowych i przedszkoli.	
4. Finansowanie zadań oświatowych.	12
Rozdział II. Stan i analiza placówek oświatowych w Gminie Miejskiej Kłodzko w roku szkolnym 2007/2008.	
1. Struktura organizacyjna szkół.....	18
2. Dodatkowa działalność dydaktyczno - wychowawcza szkół.	
3. Zasoby kadrowe szkół.	
4. Dowożenie uczniów do szkół.	
5. Dożywianie i żywienie uczniów w szkołach.	
6. Opieka w świetlicach szkolnych.	
7. Zabezpieczenie opieki lekarsko – pielęgniarzkiej i stomatologicznej w szkołach.	
8. Szkoły niepubliczne.	23
9. Założenia do pracy szkół przyjęte na rok szkolny 2008/2009.....	23
1) Planowana liczba oddziałów zerowych i pierwszych w roku szkolnym 2008/2009.	
2) Planowaną liczbę godzin zajęć pozalekcyjnych na rok szkolny 2008/2009 zawiera <i>tabela 19</i> .	
3) Wnioski z analizy demograficznej.	
10. Stan Placówek przedszkolnych w Kłodzku.	24
1) Struktura organizacyjne przedszkoli.	
2) Kadra nauczycielska.	
3) Żywienie dzieci w przedszkolach.	
4) Opieka zdrowotna dzieci.	
5) Place zabaw dla dzieci.	
6) Przedszkola niepubliczne w Kłodzku.	
11. Założenia na rok szkolny 2008/2009 dotyczące placówek przedszkolnych w Kłodzku.....	26
1) Planowana ilość oddziałów w przedszkolach.	
2) Wnioski dotyczące wychowania przedszkolnego na najbliższe lata.	
Rozdział III. Rozwój placówek oświatowych i szkół w zakresie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.	
3.1. Działalność dydaktyczna przedszkoli i zespołów przedszkolno-żłobkowych.....	27
1) Cele i zadania placówek przedszkolnych.	
2) Diagnoza SWOT kłodzkich placówek.	

3)	Priorytety działalności przedszkolnej w latach 2008-2013.	
3.2.	Działalność wychowawcza przedszkoli i zespołów przedszkolno - żłobkowych.....	28
3.3.	Cele strategiczne wychowania przedszkolnego w zakresie działalności	29
3.4.	Działalność dydaktyczna szkół publicznych.....	29
1)	Aktualna działalność dydaktyczna szkół.	
2)	Diagnoza SWOT kłodzkich szkół.	
3)	Ewaluacja procesu kształcenia w szkołach.	
3.5.	Działalność wychowawcza , opiekuńcza i profilaktyczna.....	31
3.6.	Pomoc materialna dla uczniów Gminy Miejskiej Kłodzko.....	33
3.7.	Poziom kształcenia, zasoby informatyczne i preferencje absolwentów szkół gimnazjalnych.....	34

Rozdział IV. Reforma programowa w edukacji a kłodzka oświata.

4.1.	Założenia ogólne reformy programowej.....	38
1)	Zadania szkoły podstawowej.	
2)	Organizacja pracy w szkole podstawowej.	
3)	Gimnazja i szkoły pogimnazjalne.	
4)	Założenia organizacyjne gimnazjum.	
4.2.	Szkolny program wychowawczy.....	41
4.3.	Planowane kalendarium wprowadzenia reformy.....	42
4.4.	Zmiany w kłodzkiej oświacie wynikające z reformy programowej.....	42

Rozdział V. Główne cele, zadania i wnioski do realizacji procesu kształcenia na lata 2008 – 2013.

5.1.	Główne cele kształcenia.	42
5.2.	Metody i sposoby działania.	43
5.3.	Wnioski do realizacji.	43
1)	Wnioski organizacyjne.	
2)	Wnioski inwestycyjne i remontowe.	
3)	Wnioski finansowe.	
4)	Wnioski kadrowe.	
5)	Wnioski dotyczące wychowania przedszkolnego.	
6)	Wnioski dydaktyczne.	

Z a k o ń c z e n i e.....46

Autorzy opracowania.....47
Spis tabel i wykresów.....48

Wstęp

Decyzją Komisji Europejskiej z 28 listopada 2007 roku został przyjęty Program Operacyjny (PO) Kapitał Ludzki na lata 2007-2013, w ramach którego wsparciem objęte zostaną min. następujące obszary: zatrudnienie, **edukacja**, integracja społeczna. Program ten stanowi odpowiedź na wyzwania jakie przed państwami członkowskimi stawia odnowiona Strategia Lizbońska. Wyzwania te to m.in. uczynienie z Europy bardziej atrakcyjnego miejsca dla lokowania inwestycji i podejmowania pracy, **rozwijanie wiedzy i innowacji** oraz tworzenia większej liczby trwałych miejsc pracy. PO Kapitał Ludzki składa się z 9 priorytetów, z których Priorytet III – **wysoka jakość systemu oświaty** oraz Priorytet IX – **Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach** dotyczą bezpośrednio zagadnień oświaty.

Przeprowadzone w 2006 roku w ramach OECD międzynarodowe badania umiejętności uczniów PISA miały dać odpowiedź na pytanie: w jakim stopniu młodzi ludzie przygotowani są do świadomego kształtowania własnej drogi edukacyjnej i zawodowej? W tym celu badane były umiejętności 15-letnich uczniów w trzech głównych dziedzinach kształcenia:

1. umiejętność czytania, obcowania z tekstem i samodzielnego przetwarzania informacji,
2. umiejętności matematyczne,
3. umiejętności rozumowania właściwego dla nauk przyrodniczych.

Jak wynika z tych badań, największą słabością powszechnego kształcenia w Polsce jest słabe rozwijanie umiejętności samodzielnego myślenia. We wszystkich trzech dziedzinach polscy uczniowie wypadali poniżej przeciętnej wszędzie tam, gdzie wymagano od nich odejścia od znanych procedur postępowania, algorytmów czy prostego skojarzenia ze sobą informacji. Szeroko rozumiana umiejętność myślenia jest dziś potrzebna każdemu, dając absolwentowi warsztat:

1. logicznego myślenia i rozwijania problemów,
2. sprawnego poruszania się w świecie natłoku informacji,
3. rozumienia otaczającego świata.

Obecnie stoimy u progu reformy programowej, która wynika ze Strategii Lizbońskiej oraz wyników badań PISA. Ma ona zmienić polską szkołę, tak aby lepiej odpowiadała wyzwaniom współczesności. Cele reformy są następujące:

1. skuteczne wyrównywanie szans edukacyjnych, poprzez zapewnienie lepszego dostępu najmłodszych dzieci do edukacji,
2. poprawa efektów kształcenia na dwóch ostatnich etapach edukacyjnych,
3. podniesienie rangi nauczania języków obcych w polskich szkołach,
4. wdrożenie elastycznego modelu kształcenia, lepiej dopasowanego do indywidualnych potrzeb i zdolności uczniów.

Dla sprostania wyzwaniom związanym z reformą programów nauczania oraz w celu lepszego i skuteczniejszego aplikowania po środki unijne w ramach PO Kapitał Ludzki, konieczne stało się opracowanie nowej Strategii Rozwoju Oświaty Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2008-2013.

Rozdział I

Raport o stanie ekonomicznym placówek oświatowych.

1. Demografia miasta Kłodzka początku XXI wieku.

Liczbę uczniów na lata 2008 – 2015 w poszczególnych placówkach w oparciu o ustaloną sieć szkolną, według danych ewidencji ludności Urzędu Miasta w Kłodzku na dzień 4 lutego 2008 roku można przewidzieć na podstawie analizy liczby urodzeń przedstawionej w tabeli 1 i wykresie 1:

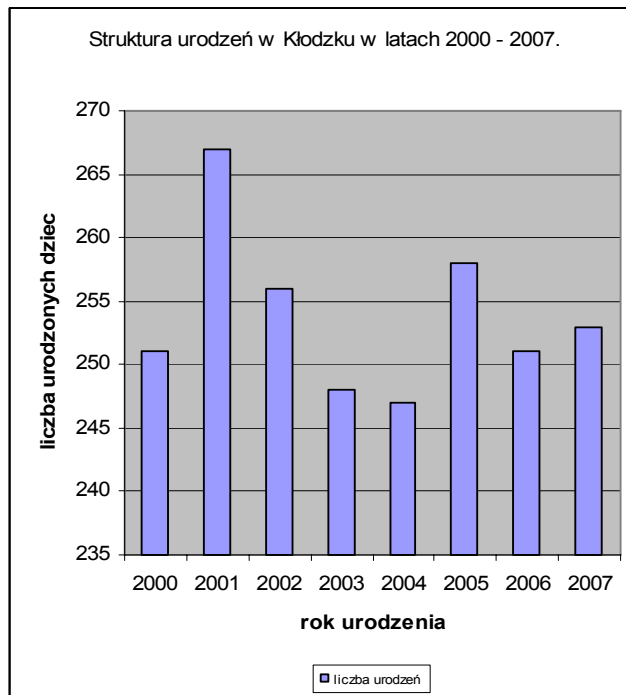
Tabela 1

Nazwa szkoły /inne	Liczba dzieci zameldowanych w Kłodzku								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
rok ur.	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	
rok. szk.	14/15	13/14	12/13	11/12	10/11	09/10	08/09	07/08	
SP*- 2	13	9	10	11	9	12	12	11	
SP-3	115	97	99	103	111	102	125	107	
SP-6	65	85	88	76	66	70	58	65	
SP-7	60	60	61	57	62	72	72	68	
Razem	253	251	258	247	248	256	267	251	
ilość oddz.	10	10	10	10	10	10	11	10	
	oddz. 25 osobowe								

Dane wg Wydziału Spraw Obywatelskich UM Kłodzka - aktualizacja 04.02.2008 r.

* SP – Szkoła Podstawowa

Wykres 1



Analizując powyższe dane zauważa się większy przyrost naturalny w roku 2001. Dzieci urodzone w tym roku zasiądą do szkolnych ławek w roku szkolnym 2008/2009. Najmniejsza liczba urodzin nastąpiła w roku 2004. Jednakże zmiany te nie są na tyle duże, by wpływały znacząco na ogólną liczbę oddziałów w szkołach. Tabela nr 1 wskazuje, że zmiana liczby urodzeń w poszczególnych latach nie wpływa generalnie na liczbę oddziałów przyjmując średnio 25 osób na oddział.

2. Sieć szkół i przedszkoli.

2.1. Placówki publiczne.

Sieć szkół podstawowych i gimnazjalnych na terenie Kłodzka ukształtowała się w latach 2000 – 2004 kiedy to w 2001 roku doszło do powstania Zespołu Szkół Integracyjnych, w skład którego weszły: Szkoła Podstawowa Nr 2 i Gimnazjum nr 3 przy ulicy Zamiejskiej. Placówka ta umożliwia kształcenie dzieciom z różnymi dysfunkcjami w gronie zdrowych rówieśników. W roku 2004 (z dniem 31 sierpnia) dwie szkoły podstawowe uległy wygaszeniu: Szkoła Podstawowa nr 1 i Szkoła Podstawowa nr 5, co było wynikiem wieloletniego nizu demograficznego, który trwa nadal. Od roku szkolnego 2004/2005 Gmina Miejska Kłodzko jest organem prowadzącym dla szkół i przedszkoli uwidocznionych w tabeli 2.

Tabela 2.

Lp.	Nazwa placówki oświatowej	Adres
1.	Szkoła Podstawowa nr 3	ul. Jana Pawła II 4
2.	Szkoła Podstawowa nr 6	ul. Bohaterów Getta 22
3.	Szkoła Podstawowa nr 7 (SP nr 7)	ul. Sienkiewicza 61
4.	Gimnazjum nr 1	ul. Zawiszy Czarnego 3-5
5.	Gimnazjum nr 2 (G nr 2)	ul. Wyspiańskiego 2d
	Miejski Zespół Szkół = SP nr 7 + G nr 2	ul. Sienkiewicza 61 (od 01.09.2008r.)
6.	Zespół Szkół Integracyjnych w tym :	ul. Zamiejska 24
	Szkoła Podstawowa nr 2	
	Gimnazjum nr 3	
7.	Zespół Przedszkolno –Żłobkowy nr 1	ul. Grunwaldzka 6
8.	Zespół Przedszkolno – Żłobkowy nr 2	ul. Bohaterów Getta 4
9.	Przedszkole nr 3	ul. Warty 6
10.	Przedszkole nr 4	ul. Bohaterów Getta 9

Rada Miasta Kłodzka 27 marca 2008 r. podjęła Uchwałę nr 181/2008 w sprawie powołania **Miejskiego Zespołu Szkół w Kłodzku** z siedzibą przy ul. Sienkiewicza 61 w skład, którego wejdą: Szkoła Podstawowa nr 7 i Gimnazjum nr 2 w Kłodzku. Celem tego połączenia jest racjonalizacja wydatków bieżących i inwestycyjnych, wzmocnienie kadrowe obu Placówek oraz poprawa procesu wychowawczego z zachowaniem odrębności dwóch typów szkół.

➤ **Wnioski organizacyjne:**

1. *Utrzymać obecny układ sieci szkół i liczbę oddziałów w naszym mieście jako właściwe i wystarczające w perspektywie najbliższych kilku lat co wynika z porównania ilości urodzeń dzieci w Kłodzku na przestrzeni ostatnich lat z ilością miejsc w szkołach oraz liczebności posiadanych oddziałów.*
2. *Dokonać korekty w obwodach działania szkół w Kłodzku po analizie naboru uczniów na rok szkolny 2008/09.*

2.2. Ewidencja i wsparcie placówek niepublicznych.

Gmina Miejska Kłodzko zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.), prowadzi ewidencję szkół niepublicznych funkcjonujących w Kłodzku, natomiast nie jest dla nich organem prowadzącym.

Program rozwoju oświaty w Kłodzku w latach 2008 - 2013

Szkoły niepubliczne mogą zakładać osoby prawne i fizyczne, po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego. Organ ewidencyjny jakim jest nasza Gmina przekazuje subwencję oświatową uzależnioną od ilości uczniów w szkołach niepublicznych. Ewidencję szkół niepublicznych naszej Gminy przedstawia tabela 3.

Tabela 3

Lp.	Nazwa placówki oświatowej	Adres	Liczba uczniów w r. szk. 2007/2008
1.	Społeczna Szkoła Podstawowa w Zespole Szkół Społecznych	ul. Daszyńskiego 12	42
2.	Społeczne Gimnazjum w Zespole Szkół Społecznych	ul. Daszyńskiego 12	47
3.	Gimnazjum Integrujące w Zespole Szkół Alternatywnych	ul. Łużycka 8	42
4.	Przedszkole niepubliczne „Promyczek”	ul. Drzymały 1	77

W podsumowaniu stwierdza się, że ilość uczniów w placówkach niepublicznych w Kłodzku stanowi 5,2 % ilości uczniów w szkołach publicznych.

➤ **Wniosek:**

Kontynuować wspomaganie rozwoju placówek niepublicznych jako nie tylko bardziej mobilnych ekonomicznie, wspieranych w tym względzie systematycznie przez rodziców, ale osiągających także wysokie wyniki kształcenia potwierdzane na egzaminach zewnętrznych.

3. Stan techniczny bazy placówek oświatowych Kłodzka.

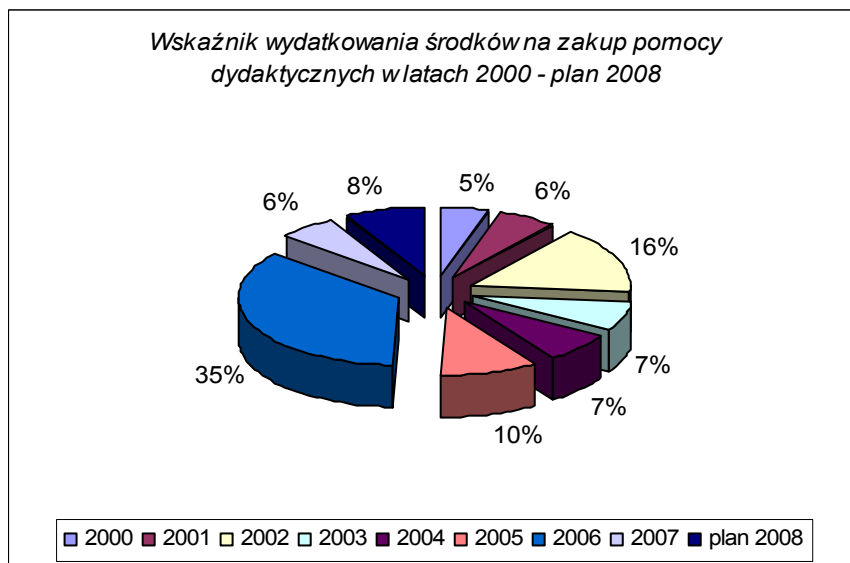
3.1. Wyposażenie w pomoce dydaktyczne i koszty remontów.

Trudna sytuacja finansowa naszego Miasta, która spowodowana była likwidowaniem skutków powodzi z roku 1997 trwała do 2002 r. i także szkoły prowadzone przez Gminę Miejską Kłodzko odczuwały znaczne problemy finansowe w szczególności brak środków na zakup pomocy dydaktycznych, wyposażenie i bieżące remonty. W roku 2002 zauważa się tendencję zwykłą nakładów na prowadzenie szkół w zakresie zakupu pomocy dydaktycznych i remontów bieżących co szczegółowo uwidoczniło w tabeli 4 oraz wykresach 2 i 3.

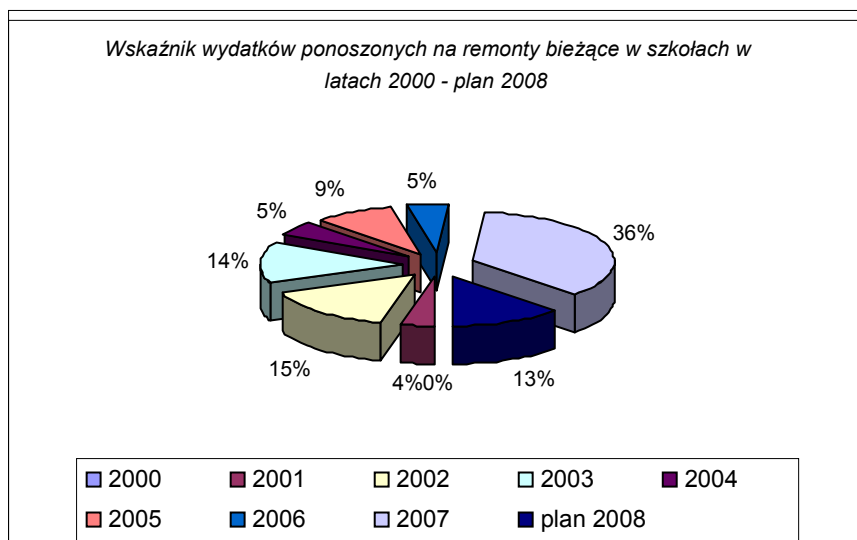
Tabela 4

Lata	Zakup pomocy dydaktycznych	%	Remonty bieżące	%
1	2		3	5
2000	13 049	5%	0	0%
2001	16 235	6%	61 871	4%
2002	44 443	16%	255 993	15%
2003	18 481	7%	240 556	14%
2004	19 920	7%	96 352	5%
2005	29 125	10%	152 628	9%
2006	101 887	36%	88 004	5%
2007	16 959	6%	633 471	36%
plan 2008	22 710	8%	234 600	13%
Razem:	282 810	100%	1 763 475	100%

Wykres 2



Wykres 3



Stopniowo zwiększa się także skala zakupów wyposażenia dla szkół. Gmina przekazuje środki na ten cel w budżetach szkół oraz dodatkowo w ciągu roku w miarę możliwości uruchamia dodatkowe środki oraz wykorzystuje dofinansowanie z aplikacji unijnych programów pomocowych. Ponadto, w kolejnych latach Gmina systematycznie pozyskuje środki z Ministerstwa Edukacji Narodowej z rezerwy subwencji oświatowej na wyposażenie w sprzęt szkolny nowych pomieszczeń do nauki pozyskanych w wyniku modernizacji lub adaptacji na cele szkolne (tabela 5), a nawet inwestycji jak np. wymiana pokrycia dachowego w Gimnazjum nr 1 w latach 2007-2008. Środki pozyskane na wyposażenie szkół - Tabela 5

Lp.	Nazwa placówki	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.
		Kwota [zł]				
1	2	3	4	5	6	7
1.	Szkoła Podstawowa nr 3	0	0	0	0	24 480
2.	Szkoła Podstawowa nr 6	3 304	0	10 000	0	25 000
3.	Szkoła Podstawowa nr 7	0	0	20 000	70 000	0
4.	Gimnazjum nr 1	0	0	15 000	66 928	0
5.	Gimnazjum nr 2	0	0	0	0	55 500
6.	Zespół Szkół Integracyjnych	10 292	0	0	0	0
	Razem:	13 596	0	45 000	136 928	104 980

Program rozwoju oświaty w Kłodzku w latach 2008 - 2013

Dzięki dofinansowaniu z MEN wyposażono w nowoczesny sprzęt audiowizualny dwa laboratoria językowe, laboratorium chemiczne, siłownię, trzy sale do gimnastyki korekcyjnej oraz dwie świetlice szkolne. Szczegółowy wykaz i część kosztów zawiera tabela 6 i 7.

Specyfikacja wyposażenia w szkołach – Tabela 6.

Lp	Dane o placówce oświatowej	SP nr 3	SP nr 6	SP 7	G 1	G 2	ZSI	Ogółem	
1.	Liczba pomieszczeń szkolnych	sale lekcyjne	30	19	19	32	17	12	129
		pracownie komputerowe	2	1	1	2	1	1	8
		sale językowe	0	1	1	0	1	2	5
		sale gimnastyczne	2	0	2	1	0	1	6
2.	Liczba komputerów w placówce (ogółem)	34	37	31	41	30	34	207	
	w tym z dostępem do Internetu	20	22	31	34	30	34	171	
3.	Liczba komputerów przeznaczonych na użytek uczniów w pracowniach komputerowych	22	13	19	20	16	10	100	
	w tym z dostępem do Internetu	11	13	19	20	16	10	89	
4.	Liczba komputerów przeznaczonych na użytek uczniów w bibliotekach	4	4	5	4	5	4	26	
	w tym z dostępem do Internetu	3	4	5	4	5	4	25	
5.	Ogółem przeznaczonych na użytek uczniów	26	17	24	24	21	14	126	

Koszty sprzętu i wyposażenia w przedszkolach – Tabela 7.

Nazwa	ZPŻ nr 1	ZPŻ nr 2	P – 3	P – 4	Lata
Meble	-	-	4.300,-	5.000,-	2000 – 2006 r.
Stoliki	-	1.395,-	1.200,-	-	2002 – 2007 r.
Krzeselka	-	1.740,-	2.300,-	-	2002 – 2006 r.
Sprzęt komputerowy	-	-	2.800,-	5.500,-	2003 r.
Zakup patelni, trzon gazowy	-	4 390,-	-	-	2003 r. 2007r.
Leżaki dziecięce	2.900,-	3.807,-	-	4.000,-	2006 r.
Materacyki	-	1.000,-	-	-	2006 r.
Wykładzina	-	3.700,-	-	-	2007 r.
Segment szatni	-	1.497,-	-	-	2006 r.
Regały	-	3.807,-	-	-	2007 r.
Ogółem	2.900,-	25.836,-	10.600,-	14. 500,-	

W zakresie remontów z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej Gmina otrzymała w 2002 roku 179.789 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie prac remontowych prowadzonych w szkołach i placówkach oświatowych mających na celu usunięcie zagrożeń dla zdrowia i bezpieczeństwa uczniów i nauczycieli. W sumie pięć szkół podstawowych Kłodzka skorzystało z tej dotacji.

W roku **2003** kontynuowano remonty w szkołach na ogólną kwotę 147.811 zł.

- Szkoła Podstawowa nr 6 - kwota 41.754,- (remont sali gimnastycznych z wymianą okien, położenie wykładzin podłogowych oraz malowanie klatki schodowej i części korytarzy),
- Zespół Szkół Integracyjnych - kwota 20.078,- (wykonanie podjazdu dla dzieci niepełnosprawnych dokończenie remontu z 2002 roku oraz roboty instalacyjne C.O. i wodno – kanalizacyjne),

Program rozwoju oświaty w Kłodzku w latach 2008 - 2013

- Gimnazjum nr 1 – kwota 15.000,- (remont dachu, wymianę oświetlenia w salach, modernizację pracowni chemicznej, przegląd instalacji elektrycznej),
 - Gimnazjum nr 2 – 70.979,- (remont instalacji elektrycznej w związku z doprowadzeniem do prawidłowego, zgodnego z Polską Normą natężenia oświetlenia sztucznego, w salach lekcyjnych i pracowni komputerowej oraz malowanie 22 klas lekcyjnych).
- Rok 2003 zaowocował również dużym zadaniem inwestycyjnym w Szkole Podstawowej nr 3. Wykonano termomodernizację budynku „A” Szkoły Podstawowej nr 3. W następnych latach kontynuowano odnawianie szkół. W roku **2004** zrealizowano termomodernizację Szkoły Podstawowej nr 7, a w roku następnym **2005** termomodernizację Zespołu Szkół Integracyjnych.

W roku **2007** wyremontowano:

- częściowo pawilon Szkoły Podstawowej nr 6 jako priorytet w związku z odbywającymi się w nim zajęciami najmłodszych uczniów klas I-III, których dyrekcja nie miała możliwości przeniesienia do innego budynku. W związku z możliwościami finansowymi Gminy Miejskiej Kłodzko podjęto decyzję o sukcesywnym remoncie całego budynku z jego termomodernizacją w roku 2009.
- częściowo dach budynku Gimnazjum nr 1, na który Gmina Miejska Kłodzko otrzymała 199.000 zł z MEN, zakończenie zadania przewiduje się w 2008r. a łączny koszt wyniesie około 1.000.000 zł.
- wymieniono okna w budynku B Szkoły Podstawowej nr 3 w kwocie 75.000 zł z czego 40.000 zł dofinansowało MEN.

Wykonanie remontów i modernizacji bazy placówek przedszkolnych i przedszkolno – żłobkowych podległych Gminie Miejskiej Kłodzko przedstawia poniższa tabela 8.

Tabela 8

Wyszczególnienie	ZPŻ nr 1	ZPŻ nr 2	P – 3	P – 4
Modernizacja instalacji grzewczej	przed 2000 r.	2005 r.	-	2007-2008
Wymiana okien	j. w.	2003 r. – 2004 r.	2003 r.	2004 - 2007 r.
Remont elewacji budynku	j. w.	2005 r.	-	-
Wymiana oświetlenia	j. w.	-	-	częściowa – 2005 r.
Remont dachu	j. w.	2004 r.	-	2005 r.
Remont pralni	j. w.	2003 r.	-	-
Remont sanitariatów	j. w.	2005 r.	-	2003 r.
Malowanie sal	j. w.	2005 r.	2003 r. – 2005 r.	2005 r.
Remont placu zabaw	j. w.	-	2006 r.	2005 r.
Bariery architektoniczne	-	-	-	2003 r.

Powyższe informacje wykazują, że zamierzone przedsięwzięcia tak jak zakładano w strategii rozwoju oświaty w latach 2000 – 2007 do chwili obecnej zostały wykonane.

3.2. Aktualny stan techniczny obiektów szkolnych.

1) Szkoła Podstawowa nr 3 w Kłodzku

Stan techniczny zewnętrzny budynku A jest bardzo dobry. W części wewnętrznej budynku A, w okresie wakacyjnym 2007 r. naprawiono zniszczone nawierzchnie podłóg, wymieniono także zniszczone wykładziny w pomieszczeniach zaplecza i w kilku salach lekcyjnych. Stan nawierzchni boiska nie pozwala na prowadzenie zajęć wychowania fizycznego. Niezbędne jest wykonanie kapitalnego remontu schodów, nawierzchni placu apelowego przed budynkiem A, a także wymiana sieci elektrycznej zewnętrznej.

Budynek B jest w złym stanie technicznym. Poszycie dachowe, taras oraz schody kwalifikują się do kapitalnego remontu. Sale lekcyjne, pomieszczenia szatni i sanitariatów są w stanie dobrym. W pomieszczeniach kuchennych przeprowadzono remont w 2007 r. dostosowując do przepisów HACCP .

2) Szkoła Podstawowa nr 6 w Kłodzku

W placówce w okresie wakacyjnym 2007 r. dokonano naprawy uszkodzeń wykładzin podłogowych, zabezpieczono przewody instalacji elektrycznej i grzewczej. Przeprowadzono szereg napraw i konserwacji urządzeń w celu wyeliminowania potencjalnych zagrożeń. Zadbano o naprawę ogrodzenia szkoły oraz drogi dojazdowej. Wymieniono stolarkę okienną w auli szkoły oraz w toalecie szkolnej budynku głównego. W pawilonie budynku B wykonano prace remontowe mające na celu adaptację pomieszczeń na sale lekcyjne. Ponadto wyremontowano dach, wymieniono instalację elektryczną, stolarkę drzwiową i częściowo stolarkę okienną. Obecnie w pawilonie budynku B w dalszym ciągu prowadzone są prace remontowe zmierzające do poprawy estetyki oraz warunków pracy i nauki. W ramach projektu pn. „**Blisko boisko**” szkoła otrzymała boisko ze sztuczną nawierzchnią – koszt 600.000zł.

3) Szkoła Podstawowa nr 7 w Kłodzku

Z uwagi na przeprowadzoną w ostatnich latach termomodernizację budynku (gwarancja do 2009 r.) stan techniczny zewnętrzny budynku jest bardzo dobry. Wewnętrzne pomieszczenia oraz sale lekcyjne również są w bardzo dobrym stanie. Obiekty, pomieszczenia i urządzenia nadają się do bezpiecznego i higienicznego użytkowania.

4) Gimnazjum nr 1w Kłodzku.

W roku 2007 podobnie jak w innych placówkach odnowiono i wymalowano sale lekcyjne. Dokonano wymiany podłóg oraz oświetlenia zgodnie z wymogami BHP. Przeprowadzono gruntowny remont adaptowanego pomieszczenia na siłownię. Rozpoczęto prace remontowe polegające na wymianie poszycia dachowego budynku gimnazjum z planem zakończenia inwestycji w 2008r.

5) Gimnazjum Nr 2 w Kłodzku.

W okresie wakacyjnym 2007 r. na terenie obiektów szkolnych przeprowadzono bieżące naprawy oraz konserwację sprzętu i urządzeń. Przeprowadzono gruntowny remont pomieszczeń dotychczas wynajmowanych przez Wrocławską Wyższą Szkołę „ABOR”. Zwolnione pomieszczenia zaadaptowano na pracownię językową oraz gabinet pedagoga. W wyniku adaptacji dokonano gruntownego remontu tj. malowanie sal, stolarki okiennej, wymianę oświetlenia oraz podłóg. Stolarka okienna wymaga pilnej wymiany.

6) Zespół Szkół Integracyjnych w Kłodzku.

Obiekty szkolne są w dobrym stanie technicznym. Wykonywano bieżące naprawy i prace konserwacyjne.

3.3. Aktualny stan techniczny obiektów zespołów przedszkolno-żłobkowych i przedszkoli.

1) Zespół Przedszkolno-Żłobkowy nr 1 w Kłodzku.

Zewnętrzny stan budynku jest bardzo dobry. Stan gzymsów i innych elementów budynku nie stwarzają zagrożenia, również instalacja odgromowa nie budzi zastrzeżeń. Teren placówki ogrodzony estetycznym płotem. Studzienki kanalizacyjne zabezpieczone, urządzenia placu zabaw odpowiednio zakonserwowane. Wewnątrz budynku dobrze oznakowane drogi ewakuacyjne w ciągach komunikacyjnych. Bardzo dobry stan techniczny schodów, poręczy, balustrad. Sale lekcyjne, odświeżone, estetyczne, prawidłowo oświetlone. Pomieszczenia sanitarne oraz kuchenne odpowiadają wymogom, urządzenia higieniczne, sanitarne, kuchenne w stanie pełnej sprawności. Konieczne jest wyposażenie kuchni w odpowiednią wentylację nawiewno – wywiewną z planem realizacji w 2008r.

2) Zespół Przedszkolno-Żłobkowy nr 2 w Kłodzku.

Budynek po termomodernizacji, pomieszczenia przedszkolne po gruntownym remoncie. Sale lekcyjne posiadają odpowiednie oświetlenie i wyposażenie. Meble posiadają atest bezpieczeństwa. Mankamentem w tej placówce poszycie dachowe, nie wymienione podczas kapitalnego remontu budynku. W przyszłości niezbędny jest remont łazienek dziecięcych.

3) Przedszkole Nr 3 w Kłodzku.

Zły stan techniczny stolarki okiennej w większości pomieszczeń. Generalnego remontu wymaga piwnica znajdująca się w dolnej części budynku, potrzebna jest również wymiana ogrodzenia wokół placu zabaw. Budynek wymaga docieplenia oraz nowej elewacji.

4) Przedszkole Nr 4 w Kłodzku .

Stan techniczny obiektu przedszkola pod względem bezpieczeństwa i higieny zadawalający. W miesiącu lipcu 2007 r. przeprowadzono częściową wymianę instalacji wodno-kanalizacyjnej, remont pieców c.o. oraz przegląd drożności przewodów spalinowych w kotłowni. Wymalowano sale lekcyjne, szatnie, pomieszczenia kuchenne, wydzielone pomieszczenia przystosowano do potrzeb dzieci niepełnosprawnych. Plac zabaw oraz urządzenia są bezpieczne, w dobrym stanie technicznym.

➤ **Wnioski inwestycyjne i remontowe:**

1. Dokonać adaptacji istniejących i nie wykorzystanych pomieszczeń na cele dydaktyczne w szczególności jako klasopracownie do przedmiotu fizyka, chemia, biologia oraz salę ćwiczeń kulturalistycznych w celu pełnego zabezpieczenia możliwości kształcenia w związku z utworzeniem **Miejskiego Zespołu Szkół w Kłodzku** z siedzibą przy ul. Sienkiewicza 61, do której przeniesiono Gimnazjum nr 2 w Kłodzku, a który rozpocznie działalność 01 września 2008r.

2. Wykonać boisko wielofunkcyjne dla Miejskiego Zespołu Szkół w Kłodzku w oparciu o środki aplikowane na podstawie projektu złożonego do Ministerstwa Sportu w 2008r.

3. Dokończyć wymianę pokrycia dachowego w Gimnazjum nr 1 w Kłodzku w 2008r.

4. Dokonać termomodernizacji obiektów oświatowych w Szkole Podstawowej nr 3 budynek B, w Szkole Podstawowej nr 6, w Gimnazjum nr 1, i w Przedszkolu nr 4 i w Przedszkolu 3.

5. Zmienić sposób ogrzewania obiektów Przedszkola nr 4 poprzez likwidację samodzielnej kotłowni i podłączenie do sieci Fortum DZT S.A. lub inny rodzaj i źródło grzewcze z powodów ekonomicznych i ekologicznych.

6. Wykonać kompleks sportowy przy Szkole Podstawowej nr 3 w ramach programu „Orlik 2012”, którego koordynatorem jest Zarząd Województwa Dolnośląskiego – 2009 r.

4. Finansowanie zadań oświatowych.

Zadania oświatowe prowadzone przez Gminę Miejską Kłodzko finansowane są:

1) z części oświatowej subwencji ogólnej w szczególności:

- a) wydatki bieżące w szkołach podstawowych i gimnazjalnych,
- b) doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli,
- c) świetlice szkolne,
- d) ZFŚS dla nauczycieli emerytów i rencistów,
- e) Szkolne Schronisko Młodzieżowe,
- f) szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych

2) ze środków własnych gminy finansowane są zadania:

- a) oddziały zerowe w szkołach,
- b) przedszkola i zespoły przedszkolno-żłobkowe publiczne,
- c) dowożenie uczniów do szkół,
- d) przedszkola niepubliczne,
- e) stypendia motywacyjne dla uczniów,

3) z dotacji celowych:

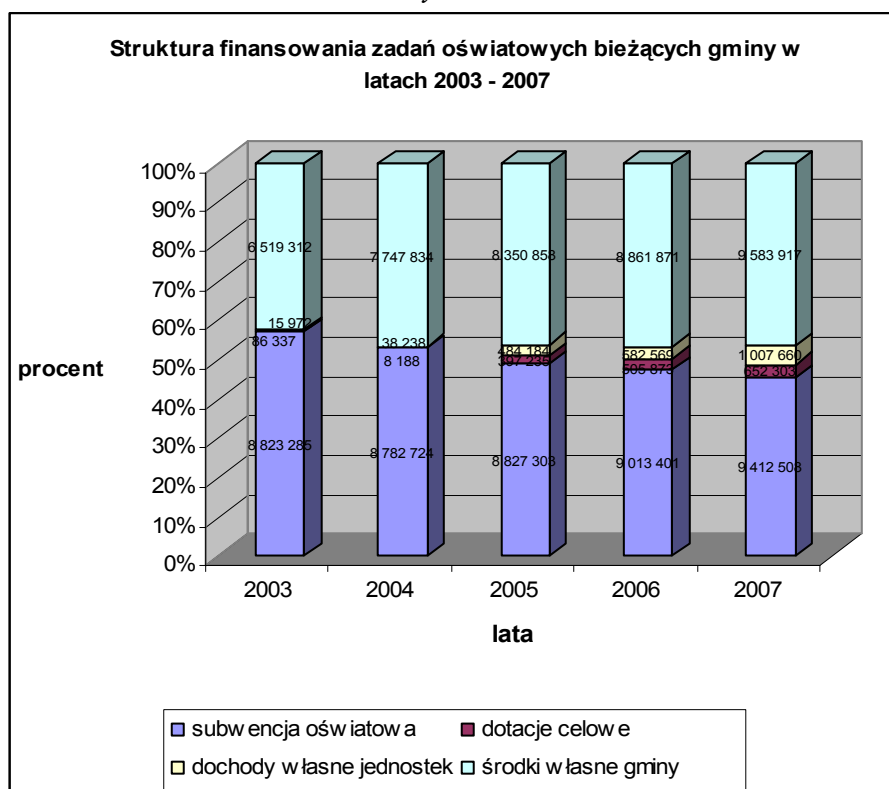
- a) komisje egzaminacyjne dla nauczycieli ubiegających się o stopień nauczyciela mianowanego,
- b) stypendia szkolne i zasiłki socjalne uczniów,
- c) dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników,
- d) wyprawka szkolna oraz jednolite stroje uczniów.

Program rozwoju oświaty w Kłodzku w latach 2008 - 2013

Analiza struktury finansowania oświaty w Gminie Miejskiej Kłodzko pokazuje coraz większy udział środków własnych w finansowaniu zadań oświatowych. Dotyczy to przede wszystkim zadań subwencionowanych. Jak wynika z analizy sprawozdania z wykonania budżetu za 2007 r. wydatki subwencionowane ulegają zwiększeniu, natomiast subwencja pozostaje mniej więcej na tym samym poziomie. Taka sytuacja spowodowana jest sposobem naliczania przez Ministerstwo Edukacji Narodowej środków dla JST. Podstawą naliczania jest liczba uczniów, która z roku na rok się zmniejsza, a koszty stałe np. utrzymania budynków zwiększają się. Zwiększają się również płace nauczycieli, których wynagrodzenia zasadnicze regulowane są przez MEN. Na Gminie leży ciężar określenia wysokości dodatków do wynagrodzenia tj. dodatków za wychowawstwo, dodatku motywacyjnego, w taki sposób aby osiągnąć na terenie Gminy średnie wynagrodzenie gwarantowane w Karcie Nauczyciela.

Strukturę i specyfikację finansowania oświaty uwidoczniło w tabelach od 9 do 11 oraz na wykresach od 4 do 10.

Wykres 4



Wykres 5

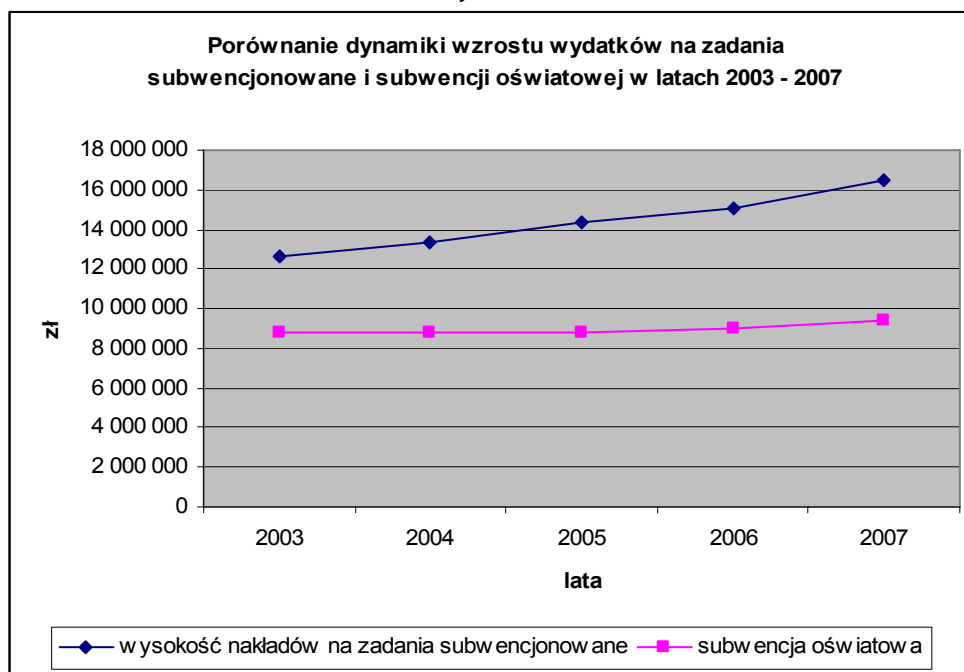


Tabela 9

Analiza kosztów na ucznia w latach 2004 - 2007.

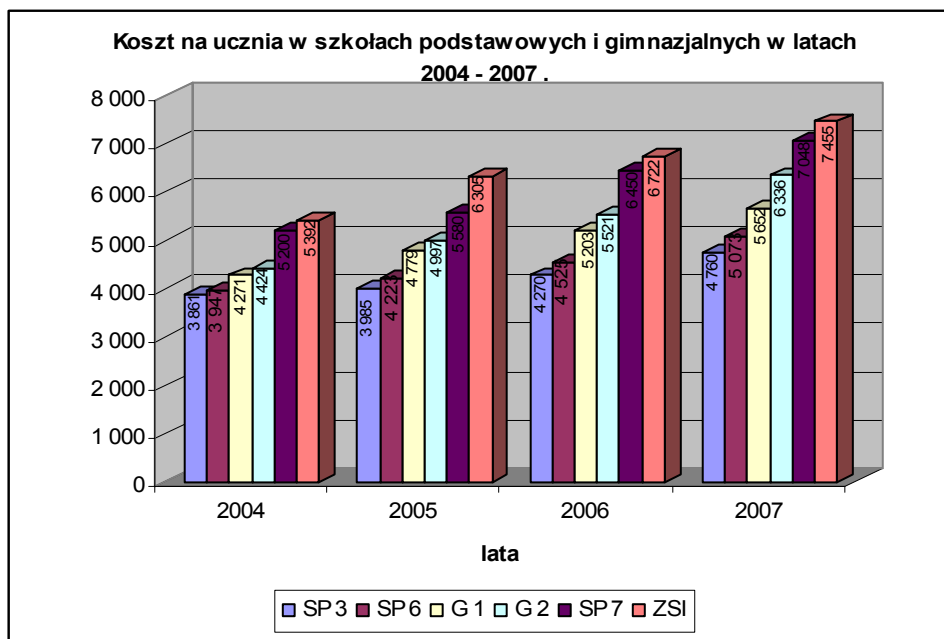
Lp.	Nazwa szkoły	Koszt na ucznia w latach:				Dynamika wzrostu %			
		2004	2005	2006	2007	(kol.4/kol.3)	(kol.5/kol.4)	(kol.6/kol.5)	(kol.6/kol.3)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Szkoła Podstawowa nr 3	3 861	3 985	4 270	4 760	103%	107%	111%	123%
2.	Szkoła Podstawowa nr 6	3 947	4 223	4 525	5 073	107%	107%	112%	129%
3.	Szkoła Podstawowa nr 7	5 200	5 580	6 450	7 048	107%	116%	109%	136%
4.	Gimnazjum nr 1	4 271	4 779	5 203	5 652	112%	109%	109%	132%
5.	Gimnazjum nr 2	4 424	4 997	5 521	6 336	113%	110%	115%	143%
6.	Zespół Szkół Integracyjnych	5 392	6 305	6 722	7 455	117%	107%	111%	138%

Tabela 10

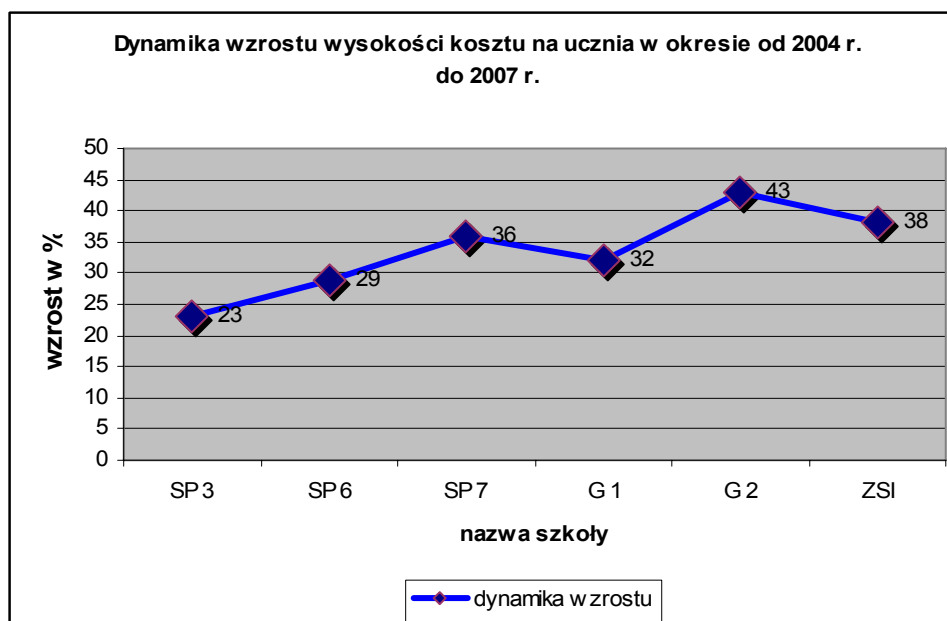
Analiza kosztów na ucznia w 2007 r.

Lp.	Nazwa szkoły	Średnioroczny koszt wynagrodzeń na ucznia	Średnioroczny koszt wydatków rzeczowych na ucznia	wskaźnik wydatków rzeczowych do płacowych
1	2	3	4	5
1.	Szkoła Podstawowa nr 3	4 069	691	0,17
2.	Szkoła Podstawowa nr 6	4 379	694	0,16
3.	Szkoła Podstawowa nr 7	5 855	1 193	0,20
4.	Gimnazjum nr 1	4 729	923	0,20
5.	Gimnazjum nr 2	5 066	1 270	0,25
6.	Zespół Szkół Integracyjnych	6 259	1 196	0,19

Wykres 6



Wykres 7



Wykres 8

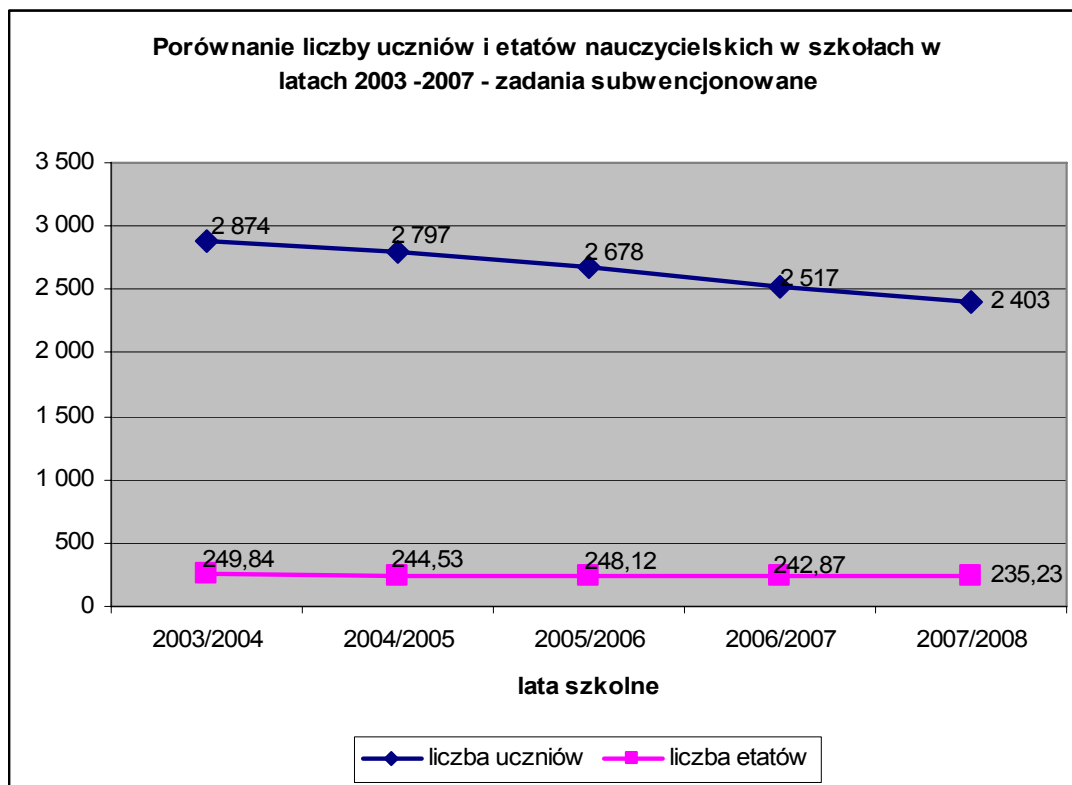


Tabela 11

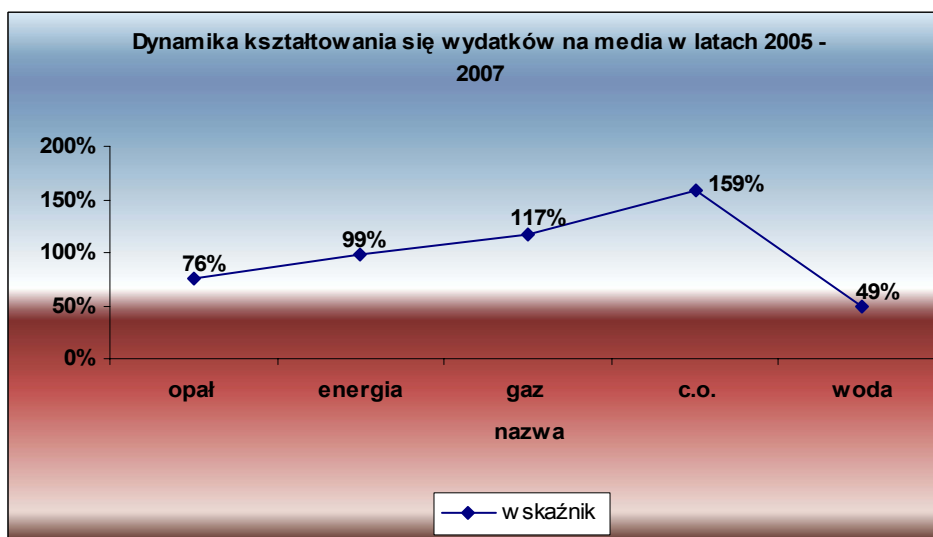
Dział 801+854 - zestawienie wydatków na energię.

Lp.	Nazwa szkoły	§	Wyszczególnienie	Wykonanie 2005	Wykonanie 2006	Wykonanie 2007	% (6/5)	% (7/6)	% (7/5)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Szkoła Podstawowa nr 3	4210	opłat	0	0	0	0%	0%	0%
		4260	energia	23 485	27 780	29 318	118%	106%	125%
			gaz	100 794	117 314	101 448	116%	86%	101%
			woda	15 976	10 485	4 315	66%	41%	27%
			Razem 4260:	140 255	155 578	135 081	111%	87%	96%
Ogółem :			140 255	155 578	135 081	111%	87%	96%	
2.	Szkoła Podstawowa nr 6	4210	opłat	15 904	12 420	6 030	78%	49%	38%
		4260	energia	36 685	21 798	24 412	59%	112%	67%
			gaz	56 900	55 109	58 446	97%	106%	103%
			woda	3 689	3 716	4 580	101%	123%	124%
			Razem 4260:	97 273	80 622	87 438	83%	108%	90%
Ogółem :			113 177	93 042	93 468	82%	100%	83%	
3.	Szkoła Podstawowa nr 7	4210	opłat	74 024	81 350	66 081	110%	81%	89%
		4260	energia	13 255	12 649	16 387	95%	130%	124%
			gaz	1 230	2 148	0	175%	0%	0%
			woda	11 027	6 552	3 987	59%	61%	36%
			Razem 4260:	25 512	21 349	20 374	84%	95%	80%
Ogółem :			99 535	102 698	86 455	103%	84%	87%	
4.	Gimnazjum nr 1	4210	opłat	188 342	174 049	164 080	92%	94%	87%
		4260	energia	24 618	18 761	27 635	76%	147%	112%
			gaz	3 307	6 605	2 941	200%	45%	89%
			woda	6 181	5 321	3 945	86%	74%	64%
			Razem 4260:	34 106	30 687	34 521	90%	112%	101%

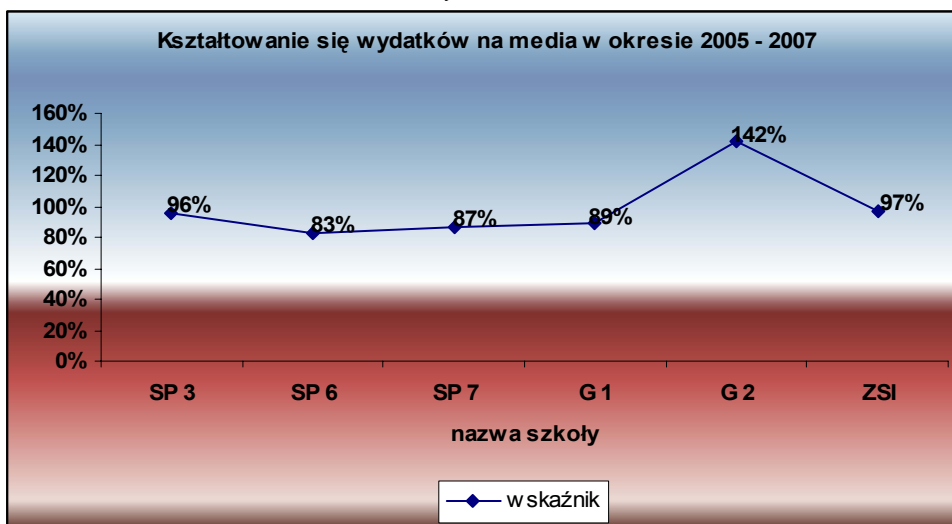
Program rozwoju oświaty w Kłodzku w latach 2008 - 2013

Ogółem :			222 448	204 736	198 602	92%	97%	89%	
5.	Gimnazjum nr 2	4210	opał	0	0	0	0%	0%	
		4260	energia	14 316	19 016	12 135	133%	64%	85%
			c.o.	81 931	108 470	130 118	132%	120%	159%
			woda	5 994	9 506	2 721	159%	29%	45%
			Razem 4260:	102 241	136 992	144 974	134%	106%	142%
Ogółem :			102 241	136 992	144 974	134%	106%	142%	
6.	Zespół Szkół Integracyjnych	4210	opał	32 501	0	0	0%	0%	
		4260	energia	12 524	12 254	14 228	98%	116%	114%
			gaz	7 746	34 163	36 738	441%	108%	474%
			woda	3 088	3 539	3 026	115%	86%	98%
			Razem 4260:	23 357	49 955	53 992	214%	108%	231%
Ogółem :			55 858	49 955	53 992	89%	108%	97%	
Ogółem	4260	opał	310 770	267 819	236 192	86%	88%	76%	
		energia	124 882	112 257	124 115	90%	111%	99%	
		gaz	169 977	215 339	199 574	127%	93%	117%	
		c.o.	81 931	108 470	130 118	132%	120%	159%	
		woda	45 954	39 118	22 574	85%	58%	49%	
		Razem 4260:	422 745	475 184	476 380	112%	100%	113%	
Ogółem :			733 515	743 003	712 571	101%	96%	97%	

Wykres 9



Wykres 10



➤ **Wnioski finansowe:**

1. Ustabilizować koszty finansowe oświaty obciążające środki własne naszej Gminy poprzez:
 - a) realizację korekty sieci szkół w Kłodzku tj. wdrożenie funkcjonowania Miejskiego Zespołu Szkół od 01 września 2008 r.,
 - b) zmniejszenie kosztów utrzymania stołówek i kuchni przez częściową ich uniwersalizację i komercjalizację,
 - c) zmniejszenie wydatków na administrację i obsługę przez ograniczenie liczby etatów,
 - d) wprowadzenie ekonomicznych systemów grzewczych, energetycznych i medialnych we wszystkich placówkach.
2. Dążyć do zwiększania kwoty subwencji oświatowej przypadającej Gminie poprzez:
 - a) minimalizację ilości godzin ponadwymiarowych nauczycieli na rzecz pełnej etatyzacji i zaniechania zatrudniania nauczycieli emerytowanych,
 - b) jak największe wykorzystanie wag wynikających z „metryczki” subwencji oświatowej,
 - c) systematyczne aplikowanie o unijne, ministerialne i wojewódzkie środki pomocowe.

Rozdział II

Analiza stanu placówek oświatowych w Gminie Miejskiej Kłodzko w roku szkolnym 2007/2008.

Gmina Miejska Kłodzko prowadzi działania na rzecz rozwoju oświaty zapewniając odpowiednią bazę lokalową, kadre i środki dla realizacji zadań dydaktycznych i opiekuńczo - wychowawczych w prowadzonych placówkach oświatowych. Wszelkie działania zmierzają do stworzenia jak najlepszych warunków dla wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży.

1. Struktura organizacyjna szkół.

W roku szkolnym 2007/2008 w szkołach na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko kształci się **2521** uczniów w tym: 839 w gimnazjum, 1682 w szkołach podstawowych, 92 w klasach „0” w szkołach podstawowych.

Liczbę uczniów w szkołach prowadzonych przez Gminę Miejską Kłodzko przedstawia **tabela 12**.

S z k o ł a	Liczba uczniów								Razem
	0	I	II	III	IV	V	VI	S*	
Gimnazjum nr 1		222	168	144					534
Gimnazjum nr 2		64	97	84					245
Gimnazjum nr 3		20	20	20					60
Szkoła Podstawowa nr 2		36	34	37	37	34	40	18	236
Szkoła Podstawowa nr 3	47	106	120	112	117	118	126		746
Szkoła Podstawowa nr 6	25	76	58	68	74	81	62		444
Szkoła Podstawowa nr 7	20	39	35	38	47	31	46		256
R a z e m	92	563	532	503	275	264	274	18	2521

* oddział przyszpitalny

Łączna liczba oddziałów szkolnych i przedszkolnych wynosi 114, w tym:

- 36 oddziałów w gimnazjum,
- 74 oddziałów w szkołach podstawowych,
- 4 oddziały „zerowe” w szkołach podstawowych.

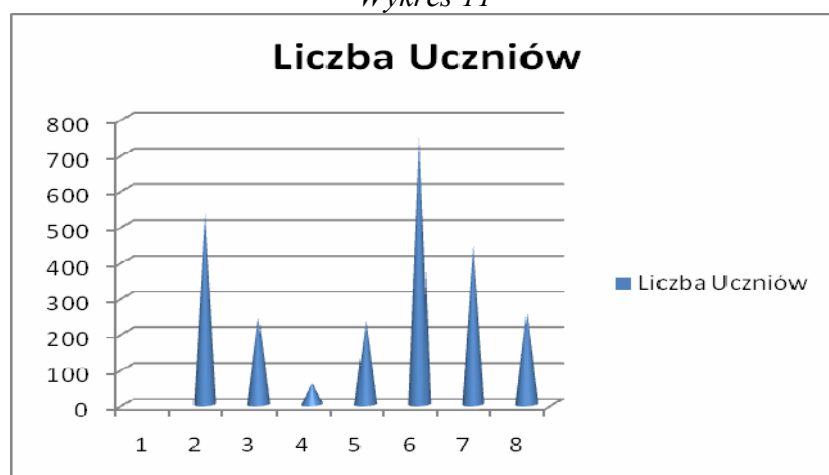
Liczbę oddziałów w szkołach oraz ich obciążenie uczniowskie przedstawia **tabela 13 i wykres 11**.

Nr szkoły na Wykresie	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów								Liczba uczniów	Liczba uczniów na oddział	
		0	I	II	III	IV	V	VI	S*			Razem
2	Gimnazjum nr 1		8	7	7					22	534	24,3
3	Gimnazjum nr 2		3	4	4					11	245	22,3
4	Gimnazjum nr 3 w ZSI**		1	1	1					3	60	20,0
5	Szkoła Podstawowa nr 2**		2	2	2	2	2	2	1	13	236	18,2
6	Szkoła Podstawowa nr 3	2	4	5	5	5	5	6		32	746	23,3
7	Szkoła Podstawowa nr 6	1	3	3	3	3	3	3		19	444	23,4
8	Szkoła Podstawowa nr 7	1	2	2	2	3	2	2		14	256	18,3
	<i>R a z e m</i>	4	23	24	24	13	12	13	1	114	2521	22,1

* oddział przyszpitalny

** ZSI - Zespół Szkół Integracyjnych.

Wykres 11



➤ Analizując ww. strukturę organizacyjną dochodzimy do następujących **wniosków**:

- najmniej liczne oddziały znajdują się w Zespole Szkół Integracyjnych (Szkoła Podstawowa nr 2 i Gimnazjum nr 3) oraz w Szkole Podstawowej nr 7.
- przyczyną takich wskaźników jest fakt, że w Zespole Szkół Integracyjnych funkcjonują klasy integracyjne zgodnie z obowiązującym prawem oświatowym, natomiast w Szkole Podstawowej nr 7 wybrane klasy z rozszerzonym programem wychowania fizycznego. W roku szkolnym 2007/2008 w Szkole Podstawowej nr 7 i w Gimnazjum nr 1 uruchomiono w klasach pierwszych kolejne oddziały sportowe (po jednej klasie sportowej w każdej szkole). W Gimnazjum nr 2 w jednej z klas pierwszych kontynuowany jest rozszerzony program wychowania fizycznego.

2. Dodatkowa działalność dydaktyczno - wychowawcza szkół.

Działalność dydaktyczna i wychowawcza obejmuje działania dotyczące organizowania nadobowiązkowych zajęć pozalekcyjnych wynikających:

- z ramowego planu nauczania pozostających do dyspozycji dyrektora szkoły,
- z godzin przydzielanych dodatkowo przez organ prowadzący tj. naszą Gminę.

Program rozwoju oświaty w Kłodzku w latach 2008 - 2013

Tygodniowy wymiar godzin pozalekcyjnych finansowanych przez Gminę Miejską Kłodzko w poszczególnych placówkach oświatowych przedstawia **t a b e l a 14**

Nazwa szkoły	Tygodniowa liczba godzin dodatkowych na zajęcia pozalekcyjne
Gimnazjum nr 1	17
Gimnazjum nr 2	8
Zespół Szkół Integracyjnych	7
Szkoła Podstawowa nr 3	20
Szkoła Podstawowa nr 6	12
Szkoła Podstawowa nr 7	7
Ogółem:	71

W szkołach w ramach dodatkowych zajęć pozalekcyjnych organizowane są następujące zajęcia:

- o koła zainteresowań m.in. plastyczne, muzyczne, recytatorskie, ekologiczne,
- o koła przedmiotowe: z języków obcych, koła informatyczne, matematyczno – fizyczne i inne,
- o gry i zabawy ogólno-rozwojowe,
- o zajęcia sportowo- rekreacyjne,
- o zajęcia dydaktyczne o charakterze wyrównawczym różnice programowe,
- o zajęcia o charakterze terapeutyczno-wychowawczym z uwzględnieniem zajęć rozwijających, kompensacyjnych i usprawniających,
- o gimnastyka korekcyjna oraz zajęcia socjoterapeutyczne.

(Działalność dydaktyczna, wychowawcza i opiekuńcza opisana jest także w rozdziale III).

3. Zasoby kadrowe szkół.

Liczba zatrudnionych pracowników na etatach pedagogicznych (przeliczeniowych), wynosi 267,44 natomiast liczba etatów administracji i obsługi szkół wynosi 96,25.

Informację o zatrudnionej kadrze pedagogicznej i administracyjnej w poszczególnych szkołach przedstawia **t a b e l a 15**.

L.p.	Nazwa szkoły	Liczba przeliczeniowych etatów pedagogicznych	Liczba etatów administracji i obsługi	Wskaźnik etatów (4/3)
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Gimnazjum nr 1	54,36	20,50	0,38
2.	Gimnazjum nr 2	26,11	10	0,38
3.	Zespół Szkół Integracyjnych	46,19	9	0,19
4.	Szkoła Podstawowa nr 3	65,72	25	0,38
5.	Szkoła Podstawowa nr 6	40,02	17,25	0,43
6.	Szkoła Podstawowa nr 7	35,04	14,50	0,41
	Ogółem:	267,44	96,25	0,36

W roku szkolnym 2007/2008 liczba godzin edukacyjnych we wszystkich szkołach wyniosła 5.140,84 co stanowi zapotrzebowanie zatrudnienia nauczycieli na 267,44 etaty przeliczeniowe.

Szczegółową liczbę godzin edukacyjnych i etatów przeliczeniowych przedstawia **t a b e l a 16**.

Program rozwoju oświaty w Kłodzku w latach 2008 - 2013

L.p.	Nazwa szkoły	Liczba godzin	Liczba etatów pedagogicznych	Wskaźnik etatów (3/4)
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Gimnazjum nr 1	1032,49	54,36	19,00
2.	Gimnazjum nr 2	497	26,11	19,03
3.	Zespół Szkół Integracyjnych	960,13	46,19	20,79
4.	Szkoła Podstawowa nr 3	1286,50	65,72	19,58
5.	Szkoła Podstawowa nr 6	778,50	40,02	19,46
6.	Szkoła Podstawowa nr 7	681	35,04	19,43
Ogółem:		5140,84	267,44	19,22

Strukturę nauczycieli wg stopni awansu zawodowego w szkołach miasta Kłodzka przedstawia **tabela 17**.

Nazwa szkoły	Nauczyciel stażysta	Nauczyciel kontraktowy	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany	Razem
Gimnazjum nr 1	2	8	27	17 = 31 %	54
Gimnazjum nr 2	1	3	10	7 = 33 %	21
Zespół Szkół Integracyjnych	6	13	18	9 = 20 %	46
Szkoła Podstawowa nr 3	3	14	23	25 = 38 %	65
Szkoła Podstawowa nr 6	1	4	20	14 = 36 %	39
Szkoła Podstawowa nr 7	2	14	10	9 = 26 %	35
Ogółem:	15 = 6 %	56 = 22 %	108 = 41 %	81 = 31 %	261

➤ Analizując ww. statystykę zasobów kadrowych szkół podstawowych i gimnazjalnych w Kłodzku można wyciągnąć **wnioski**:

- szkoły dysponują dobrze wykwalifikowaną kadrą nauczycielską – 74 % nauczycieli posiada najwyższe stopnie awansu zawodowego (mianowany lub dyplomowany),
- teoretycznie na 267,4 etaty przeliczeniowe, zatrudnionych jest 261 nauczycieli co świadczy o małej liczbie godzin ponadwymiarowych (6,4 etaty) w skali Gminy, a to skutkuje prawie optymalną subwencją oświatową przekazywaną w tym wskaźniku przez MEN,
- struktura nauczycieli w odniesieniu do stopni awansu zawodowego w szkołach wskazuje z jednej strony na dobry ich poziom, który powinien się przekładać na poziom kształcenia uczniów, ale z drugiej strony generuje wysokie koszty wynagrodzeń,
- wskaźnik ilości zatrudnionych pracowników administracji i obsługi (A i O) w stosunku do liczby nauczycieli, wynoszący średnio 0,36 wskazuje na przerost A i O praktycznie we wszystkich szkołach,
- uczelnie wyższe kształcą kadrę bardzo dobrze przygotowaną pod względem merytorycznym, a słabiej pod względem dydaktyki, pedagogiki i psychologii; w świetle wyzwań stających przed nauczycielami w zakresie działań wychowawczych należy położyć nacisk na doksztalcanie w zakresie psychologii i pedagogiki.

4. Dowożenie uczniów do szkół.

Obowiązkiem Gminy jest zapewnienie uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w trakcie przewozu do szkoły lub ośrodka umożliwiającego realizację obowiązku szkolnego, albo zwrot kosztów przejazdu ucznia i opiekuna jeżeli dowożenie zapewniają rodzice. W Gminie Miejskiej Kłodzko obowiązek ten realizowany jest dla osiemnastu uczniów, którzy dowożeni są busem dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych. Rodzice dwóch uczniów otrzymują zwrot kosztów przejazdu za przewóz

dzieci do Zespołu Szkół Integracyjnych w Kłodzku oraz do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Długopolu Zdroju. Nasza Gmina zapewnia i finansuje także dowożenie kilkunastu uczniów zarówno do szkół podstawowych jak też gimnazjalnych z terenu wsi Książówka.

5. Dożywianie i żywienie uczniów w szkołach.

Dożywianie i żywienie w szkołach prowadzone jest przez stołówki funkcjonujące w Szkole Podstawowej nr 3, Szkole Podstawowej nr 7 i Gimnazjum nr 1. Obiady przygotowywane w Szkole Podstawowej nr 7 dowożone są do Zespołu Szkół Integracyjnych w Kłodzku oraz do Gimnazjum nr 2 w Kłodzku. Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 6 korzystają z posiłków przygotowywanych w Szkole Podstawowej nr 3 oraz w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Kłodzku. W roku szkolnym 2007/2008 z obiadów w szkołach podstawowych i gimnazjach korzysta około 700 uczniów.

Wniosek:

W Gimnazjum nr 1 pozostawić w użytkowaniu wyłącznie jadalnię lub dokonać kosztownego i kapitalnego remontu tego obiektu z całkowitą wymianą wyposażenia ze względu na aktualny stan obiektu i wyposażenia kuchni nie spełniającego podstawowych wymogów min. HACCP obowiązujących w tym zakresie.

6. Opieka w świetlicach szkolnych.

Opieka świetlicowa zapewniona jest na terenie szkół przez wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną we wszystkich szkołach. Opieką objęci są uczniowie, którzy nie mają zajęć lekcyjnych. W ramach zajęć świetlicowych nauczyciele – wychowawcy prowadzą z dziećmi gry i zabawy, konkursy, zajęcia plastyczne, a także udzielają w miarę możliwości pomocy dydaktycznej. Ponadto świetlice szkolne pielęgnują tradycje związane z ceremoniałem szkolnym oraz systematycznie przygotowują imprezy i uroczystości okolicznościowe.

Wnioski:

- *należy dostosować godziny pracy świetlicy do zajęć szkolnych, w ten sposób, aby świetlice nie były czynne w czasie, gdy wszyscy uczniowie powinni być na lekcjach,*
- *należy zapewnić opiekę świetlicową dzieciom najmłodszych klas w godzinach pracy rodziców (nawet do godziny 16 – 17)*

7. Zabezpieczenie opieki lekarsko – pielęgniarskiej i stomatologicznej w szkołach.

Opiekę medyczną w szkołach sprawuje pielęgniarka przez 2 lub 3 dni w tygodniu. Pielęgniarki zatrudnione i finansowane są przez SP ZOZ Kłodzko. Wymiar zatrudnienia pielęgniarki zależy od liczby uczniów w szkołach. Do zakresu obowiązków pielęgniarki należy m.in. zbieranie wszelkich informacji, które w efekcie obrazują zdrowotność uczniów. Odbywa się to poprzez wywiady środowiskowe, badania przesiewowe, bilanse zdrowia, kontakty z lekarzami pierwszego kontaktu, punktem szczepień, Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną. Informacje takie pozwalają zdiagnozować problemy zdrowotne i społeczne dziecka oraz określają formy pomocy uczniowi i jego rodzicom w ich przezwyciężaniu. Pielęgniarka prowadzi też edukację zdrowotną w oparciu o krajowe wytyczne, we współpracy ze Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną. W przypadku nagłego zachorowania lub wypadku pielęgniarka ocenia stan dziecka i w miarę możliwości udziela pierwszej pomocy przedlekarskiej. Leczenie dzieci odbywa się w przychodniach zdrowia, gdyż w szkole nie ma zatrudnionego lekarza. Pielęgniarka ma do dyspozycji gabinet właściwie wyposażony. Pielęgniarka kontroluje również stan sanitarny pomieszczeń szkoły i wyposażenie apteczek pierwszej pomocy.

Na terenie Gimnazjum nr 1 i Szkoły Podstawowej nr 3 znajduje się gabinet stomatologiczny wyposażony w nowoczesny sprzęt. Uczniami wszystkich szkół prowadzonych przez Gminę Miejską Kłodzko opiekuje się lekarz stomatolog, który leczy uzębienie w ramach NFZ.

8. Szkoły niepubliczne – opisano w rozdziale I, pkt 2.2.

9. Założenia do pracy szkół przyjęte na rok szkolny 2008/2009- opracowano na podstawie analizy demograficznej urodzeń w latach 2000 – 2007 (rozdział I, pkt 1, tabela 1, wykres 1).

Na podstawie analizy demograficznej zaplanowano liczbę oddziałów zerowych i liczbę oddziałów klas pierwszych w szkołach podstawowych i gimnazjach na rok szkolny 2008/2009.

1) Planowana liczba oddziałów zerowych i pierwszych w roku szkolnym 2008/2009.

Planowaną na rok szkolny 2008/2009 ilość oddziałów zerowych oraz ilość oddziałów klas pierwszych przy założeniu, że liczba uczniów w oddziale będzie wynosić co najmniej 25 i nie więcej niż 28 uczniów, natomiast w oddziale integracyjnym do 20 osób przedstawia *tabela 18*.

Nazwa szkoły	Planowana ilość oddziałów zerowych w roku szkolnym 2008/2009	Planowana ilość oddziałów klas pierwszych w roku szkolnym 2008/2009
Szkoła Podstawowa nr 2	-	3 (w tym 1 przyszpitalny)
Szkoła Podstawowa nr 3	2	3
Szkoła Podstawowa nr 6	1	2
Szkoła Podstawowa nr 7	1	2 (w tym 1 klasa sportowa)
Gimnazjum nr 1	-	6 (w tym 1 klasa sportowa)
Gimnazjum nr 2	-	2
Gimnazjum nr 3	-	1 (oddział integracyjny)
Razem:	4	19

2) Planowaną liczbę godzin zajęć pozalekcyjnych na rok szkolny 2008/2009 zawiera *tabela 19*.

Nazwa szkoły	Tygodniowa liczba godzin dodatkowych na zajęcia pozalekcyjne przydzielone przez Gminę
Gimnazjum nr 1	16
Gimnazjum nr 2	7
Zespół Szkół Integracyjnych	7
Szkoła Podstawowa nr 3	18
Szkoła Podstawowa nr 6	12
Szkoła Podstawowa nr 7	7
Ogółem:	67

W ramach godzin JST organizowane będą:

- o zajęcia informatyki, zajęcia artystyczne, matematyczne, języki obce i inne zgodnie z zainteresowaniami uczniów poszczególnych szkół,
- o w ramach godzin do dyspozycji dyrektora w szkołach podstawowych w pierwszym etapie edukacyjnym (w klasach I-III), realizowane będą w trzyletnim cyklu kształcenia przynajmniej 2 godziny zajęć informatyki, a ponadto zajęcia plastyczne, muzyczne, rytmika oraz gimnastyka korekcyjna.

3) Wnioski z analizy demograficznej:

- w ostatnich pięciu latach nastąpił systematyczny spadek uczniów szczególnie głęboko zauważalny w Szkole Podstawowej nr 7 i wynoszący 25 % oraz w Gimnazjum nr 2 wynoszący 41 % ,
- w najbliższych 5 latach stan i liczebność oddziałów i uczniów oscylować będzie w granicach bieżącego i przyszłego roku, tj. zachowywać będzie stabilność,
- w najbliższych 7 latach liczba urodzeń pozostaje praktycznie na stałym poziomie.
- Dokonać połączenia Szkole Podstawowej nr 7 i Gimnazjum nr 2 w jedną placówkę tj. **Miejski Zespół Szkół** z siedzibą przy ul. Sienkiewicza 61, z zachowaniem odrębności ww. Szkół – w tej sprawie podjęto Uchwałę Rady Miejskiej w Kłodzku nr 181/2008 z dnia 27 marca 2008 r. po pozytywnej opinii Dolnośląskiego Kuratora Oświaty i przystąpiono do jej wdrożenia w życie od 01 września 2008 r.

10. Stan Placówek przedszkolnych w Kłodzku.

1) Struktura organizacyjna przedszkoli.

W roku szkolnym 2007/2008 wychowaniem przedszkolnym na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko objętych jest ogółem 559 wychowanków w tym:
370 w zespołach przedszkolno – żłobkowych,
189 w przedszkolach publicznych.

Łączna liczba wszystkich oddziałów przedszkolnych wynosi 23 w tym:
15 oddziałów w zespołach przedszkolno – żłobkowych i 8 oddziałów w przedszkolach.

Stan organizacyjny placówek przedszkolnych przedstawia się następująco:

1. Zespół Przedszkolno - Żłobkowy nr 1 – 8 oddziałów – 190 wychowanków,
2. Zespół Przedszkolno - Żłobkowy nr 2 – 7 oddziałów – 180 wychowanków,
3. Przedszkole nr 3 – 2 oddziały – 47 wychowanków,
4. Przedszkole nr 4 – 6 oddziałów – 142 wychowanków,

Łączna liczba oddziałów „0” uruchomionych w roku szkolnym 2007/2008
2 oddziały w Zespole Przedszkolno – Żłobkowym nr 1 – 50 wychowanków,
2 oddziały w Zespole Przedszkolno – Żłobkowym nr 2 – 50 wychowanków,
1 oddział w Przedszkolu nr 3 – 22 wychowanków,
2 oddziały (w tym 1 integracyjny) w Przedszkolu nr 4 – 42 wychowanków,

W placówkach przedszkolnych oddziały liczą do 25 dzieci z wyjątkiem oddziałów żłobkowych, w których na oddział przypada do 15 dzieci oraz oddziału integracyjnego funkcjonującego w Przedszkolu nr 4 w Kłodzku, który liczy do 20 dzieci.

Praca dydaktyczno – wychowawcza realizowana jest w oparciu o:

- program wychowania przedszkolnego ABC XXI wieku A. Łady – Grodzickiej,
- własne programy wychowawcze,
- programy profilaktyczne „Bezpieczny przedszkolak”.

Działalność dydaktyczno – wychowawcza placówek obejmuje dodatkowo:

- zajęcia z rytmiki,
- zajęcia z nauką języka angielskiego,
- religię/etykę.

Ponadto, w pracy wykorzystywane są nowoczesne metody zajęć takie jak:

Program rozwoju oświaty w Kłodzku w latach 2008 - 2013

- metoda kształtowania pojęć matematycznych E. Gruszczyk – Kolczyńskiej,
- pedagogika zabawy Klanza,
- metoda naturalnej nauki czytania poprzez zabawowy charakter - I. Majchrzak,
- metoda dobrego startu M. Bogdanowicz,
- ćwiczenia gimnastyczne wg metody Labana (twórcza), Kniessów (ruchu, muzyki i rytmiki),
- metoda ruchu rozwijającego W. Sherborne,
- lateryzacja orientacji przestrzennej M. Frostig,
- metody aktywizujące do samodzielnej pracy i nauki.

2) Kadra nauczycielska w przedszkolach.

Wykaz kadry pedagogicznej w roku szkolnym 2007/2008 przedstawia **tabela 20**.

L.p.	Placówka	Nauczyciel stażysta	Nauczyciel kontraktowy	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany	Razem
1.	Zespół Przedszkolno – Żłobkowy nr 1	2	2	9	1	14
2.	Zespół Przedszkolno – Żłobkowy nr 2	3	2	6	1	12
3.	Przedszkole nr 3	1	0	3	0	4
4.	Przedszkole nr 4	2	3	10	0	15
	Ogółem	8 = 18 %	7 = 16 %	28 = 62 %	2 = 4 %	45

W roku szkolnym 2007/2008 liczba zatrudnionych pracowników na etatach pedagogicznych (przeliczeniowych) wynosi 44,39 natomiast liczba etatów administracji i obsługi przedszkoli wynosi 56,75.

Informację o zatrudnionej kadrze pedagogicznej i administracyjnej w poszczególnych przedszkolach przedstawia **tabela 21**.

L.p.	Nazwa placówki	Liczba etatów pedagogicznych	Liczba etatów administracji i obsługi	Wskaźnik etatów (4/3)
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Zespół Przedszkolno – Żłobkowy nr 1	12,74	20,75	1,63
2.	Zespół Przedszkolno – Żłobkowy nr 2	12,58	16	1,27
3.	Przedszkole nr 3	4,10	4,50	1,10
4.	Przedszkole nr 4	14,97	15,50	1,04
	Ogółem:	44,39	56,75	1,28

3) Żywnienie dzieci w przedszkolach.

Koszty wyżywienia dzieci przebywających w placówkach ponad pięć godzin finansują rodzice w wysokości 11,5% najniższego wynagrodzenia zgodnie z właściwą uchwałą Rady Miejskiej w Kłodzku.

Wysokość stawki żywieniowej ustala Rada Rodziców. W chwili obecnej stawki żywieniowe są w Placówkach przedszkolnych kształtują się na poziomie 4 zł. dziennie.

Dla dzieci spełniających wymogi ustawy o pomocy społecznej realizujących obowiązek przygotowania przedszkolnego w szkołach i przedszkolach obiady refundowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku. Obiady dzieci mogą spożywać w placówkach do których uczęszczają.

4) Opieka zdrowotna dzieci.

W Zespołach Przedszkolno – Żłobkowych zatrudnione są pielęgniarki do opieki nad dziećmi do lat 3. Zespoły posiadają pomieszczenie (izolatkę) wyposażoną w środki opatrunkowe oraz podstawowy sprzęt do udzielania pierwszej pomocy. W razie potrzeby pielęgniarki udzielają pomocy pozostałym wychowankom uczęszczającym do placówki. W przedszkolach nie zatrudnia się pielęgniarek. Brak jest gabinetów i izolatek.

5) Plac zabaw dla dzieci.

Przy każdej placówce znajduje się plac zabaw wyposażony w atestowany sprzęt zabawowy. Tereny wokół placów zabaw są ogrodzone, znajdują się w dobrym stanie technicznym, bez ubytków w konstrukcji. W przypadku placu zabaw usytuowanych przy ruchliwych odcinkach jezdni (Zespół Przedszkolno-Żłobkowy nr 1, Przedszkole nr 4), bariery zabezpieczają przed wtargnięciem dziecka na jezdnię. Stany nawierzchni placów są dobre, trawiaste. Od 2007 roku sukcesywnie budowane są zarówno przez naszą Gminę jak też Spółdzielnię Mieszkaniową w całym mieście ogólnodostępne place zabaw dla dzieci.

6) Przedszkola niepubliczne w Kłodzku.

W Kłodzku funkcjonuje przedszkole niepubliczne „Promyczek”, przy ul. Drzymały 1. Poniższa tabela 22 przedstawia jego stan organizacyjny.

Tabela 22.

Liczba wychowanków	Ilość oddziałów	Liczba etatów pedagogicznych	Liczba etatów administracji i obsługi	Ilość sal	sale gimnastyczne
75	3	Razem 4,50 w tym kontraktowych – 2 mianowanych – 2,5	4	3	3

Przedszkole niepubliczne otrzymuje na każdego ucznia z budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko dotację w wysokości 75% ustalonych w budżecie Gminy wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych w przeliczeniu na jednego ucznia.

11. Założenia na rok szkolny 2008/2009 dotyczące placówek przedszkolnych w Kłodzku.

1) Planowana ilość oddziałów w przedszkolach.

Planowana na rok szkolny 2008/2009 ilość oddziałów zerowych w przedszkolach oraz ogólną liczbę oddziałów przy założeniu, że liczba wychowanków w oddziale będzie wynosić 25 osób, natomiast w oddziale integracyjnym do 20 wychowanków przedstawia *tabela 23*.

Nazwa placówki	Ilość oddziałów zerowych w roku szkol. 2008/2009	Ilość oddziałów ogółem w roku szkol. 2008/2009
Zespół Przedszkolno-Żłobkowy nr 1	2	8
Zespół Przedszkolno-Żłobkowy nr 2	2	7
Przedszkole nr 3	1	2
Przedszkole nr 4	2 (w tym 1 oddział integracyjny)	6
Razem:	7	23

2) Wnioski dotyczące wychowania przedszkolnego na najbliższe lata:

Monitoring dotyczący zainteresowania rodziców chcących korzystać z przedszkoli dla dzieci, z którego wynika, że mimo spadku urodzeń w ostatnich latach wskazuje na ciągły ich wzrost prowadzący do kolejek w oczekiwaniu na przyjęcie do przedszkoli nawet do kilku miesięcy.

Zwiększone zainteresowanie miejscami w przedszkolach Kłodzka wynika z faktu poprawy sytuacji gospodarczej na naszym terenie i zwiększenia zatrudnienia młodych kobiet z dziećmi w Kłodzku, szczególnie z terenu Gminy Wiejskiej Kłodzko. To właśnie dla tej Gminy brakuje w Kłodzku żłobko - przedszkola dla około 60 dzieci.

- Wychodząc naprzeciw ww. potrzebom oraz mając na względzie stały rozwój miasta Kłodzka, a co za tym idzie poprawę poziomu życia naszego społeczeństwa Burmistrz i Rada Miejska wytyczyli za jeden z głównych celów budowę nowego zespołu przedszkolno – żłobkowego w Kłodzku na Osiedlu Kruczkowskiego z realizacją do 2010 roku. W 2008r. przystąpiono do zmiany planu zagospodarowania przestrzennego opisywanego terenu.
- Zwiększyć należy także możliwość zakładania przedszkoli niepublicznych szczególnie niewielkich i rodzinnych.
- Planowana na rok szkolny 2009/2010 likwidacja zerówek umożliwi objęcie opieką przedszkolną większej grupy dzieci w wieku 3-5 lat – powstanie możliwość utworzenia 7 nowych oddziałów, w których znajdzie opiekę 175 dzieci.

Rozdział III

Rozwój placówek oświatowych i szkół w zakresie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.

3.1. Działalność dydaktyczna przedszkoli i zespołów przedszkolno-żłobkowych.

1) Cele i zadania placówek przedszkolnych.

Funkcjonowanie przedszkoli opiera się na podstawie programowej wychowania przedszkolnego. Cele prowadzonych działań dydaktycznych przedszkolnych są następujące:

- a) ukierunkowywanie rozwoju dzieci zgodnie z ich wrodzonym potencjałem intelektualnym oraz możliwościami psychofizycznymi, a także zgodnie z uwarunkowaniami środowiska społeczno – kulturowego i przyrodniczego.
- b) wspomaganie ciągłego rozwoju dzieci.

Do głównych zadań placówek oświatowych należy:

- a) umożliwianie wychowankom osiągnięcia dojrzałości szkolnej,
- b) pomoc w indywidualnym rozwoju dziecka.

2) Diagnoza SWOT kłodzkich placówek przedszkolnych:

mocne strony	słabe strony
- dobrze rozwinięta sieć przedszkoli i żłobko - przedszkoli, - wspieranie rozwoju wychowanków z uwzględnieniem ich potrzeb, predyspozycji i możliwości, - kompetentna i dobrze wykwalifikowana kadra pedagogiczna, - bogata oferta pedagogiczna w postaci różnorodności zajęć dodatkowych, - stosowanie metod aktywizujących i indywidualnych, - wdrażanie programu własnego pn. „Wspieranie aktywności twórczej dziecka”, - opracowywanie programów własnych	- niski wskaźnik upowszechniania edukacji przedszkolnej dzieci w wieku 3-5 lat, - niewielkie zaangażowanie społeczności lokalnej w życie placówek edukacyjnych, - zbyt mało miejsc w placówkach przedszkolnych szczególnie dla mieszkańców gminy wiejskiej pracujących w Kłodzku.

Program rozwoju oświaty w Kłodzku w latach 2008 - 2013

związanych z podejmowaniem awansu zawodowego nauczycieli, - dobre wyposażenie przedszkoli w pomoce dydaktyczne i zabawki.	
szanse	zagrożenia
- większa integracja placówek oświatowych z domem rodzinnym wychowanków, - poszerzanie i doskonalenie wiedzy pedagogicznej w wybranych obszarach, - ciągły rozwój zawodowy nauczycieli, - budowa nowego zespołu przedszkolno – żłobkowego na Oś. Kruczkowskiego w 2009 r. do którego przeniesiony zostałyby ZPŻ nr 2 w Kłodzku, - możliwość otwierania małych przedszkoli niepublicznych.	- zbyt mało miejsc w żłobko – przedszkolach w stosunku do zapotrzebowania społecznego szczególnie z terenu gminy wiejskiej, z której matki podejmują pracę w Kłodzku.

3) Priorytety działalności przedszkolnej w latach 2008-2013:

W latach 2008-2013 cele dydaktyczne placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Miejską Kłodzko koncentrować się będą na następujących priorytetach:

- a) utrzymaniu wysokiego poziomu pracy przedszkoli w zakresie przygotowania dzieci do rozpoczęcia nauki w szkole,
- b) utrzymaniu szeroko pojętego rozwoju dziecka dającego podstawy do nabywania umiejętności na wyższych szczeblach edukacji,
- c) zwiększeniu poziomu uczestnictwa w edukacji przedszkolnej dzieci w wieku 3-5 lat,
- d) poszerzaniu oferty edukacyjnej uwzględniającej potrzeby i zainteresowania wychowanków w formie zajęć dodatkowych oraz wspomaganie indywidualnego rozwoju i twórczości dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- e) zwiększeniu i poprawie pracy nad wyrównywaniem szans edukacyjnych przedszkolaków.

Zamierzone cele zostaną osiągnięte dzięki stosowaniu wcześniej wypracowanych przez placówki przedszkolne form pracy z dziećmi, wdrażaniu programów autorskich i metod innowacyjnych.

3.2. Działalność wychowawcza przedszkoli i zespołów przedszkolno - żłobkowych.

Działalność wychowawcza przedszkoli koncentruje się na następujących celach i zadaniach:

- 1) rozwijaniu umiejętności funkcjonowania dziecka w grupie oraz jego dobrej adaptacji,
- 2) zapewnieniu dzieciom psychologicznego bezpieczeństwa i odpowiedniej atmosfery emocjonalnej podczas pobytu w placówce,
- 3) kształtowaniu społecznie akceptowanych cech charakteru dziecka,
- 4) zapewnieniu wychowankom niezbędnej pomocy psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej oraz możliwości korzystania z opieki poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- 5) wspomaganiu rodziców w zakresie kompleksowych oddziaływań wychowawczych,
- 6) działalności wychowawczej dotyczącej również promocji zdrowia m.in. poprzez rozwijanie i doskonalenie sprawności fizycznej i kształtowanie nawyków zdrowotnych,
- 7) umożliwianiu dzieciom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej.

3.3. Cele strategiczne wychowania przedszkolnego w zakresie działalności opiekuńczej na lata 2008-2013.

Cele opiekuńcze sprowadzają się do zapewnienia bezpieczeństwa i zdrowia dzieciom podczas ich pobytu w przedszkolu oraz kształtowania postawy prozdrowotnej. W celu podnoszenia standardów bezpieczeństwa wychowanków istotne znaczenie ma modernizowanie i dostosowywanie placówek do potrzeb dzieci.

- 1) Zapewnienie edukacji przedszkolnej jak największej liczbie dzieci mieszkających w Kłodzku.
- 2) Budowa nowego kompleksu przedszkolnego publicznego na Osiedlu Kruczkowskiego.
- 3) Wspieranie inicjatyw zmierzających do zakładania przedszkoli niepublicznych.
- 4) Podnoszenie poziomu pracy przedszkoli i zespołów przedszkolno-żłobkowych w zakresie przygotowania dzieci do rozpoczęcia nauki w szkole oraz pracy wychowawczej i opiekuńczej.
- 5) Podnoszenie kwalifikacji nauczycieli wychowawców poprzez ich ciągłe dokształcanie i doskonalenie.

3.4. Działalność dydaktyczna szkół publicznych.

1) Aktualna działalność dydaktyczna szkół:

Szkoły publiczne prowadzone przez Gminę Miejską Kłodzko zapewniają wszystkim uczniom następujące możliwości:

- a) możliwość zdobywania wiedzy, umiejętności oraz rozwijania swoich zdolności,
- b) uatrakcyjniają proces kształcenia proponując nowatorskie kształcenie w oddziałach o rozszerzonych programach nauczania i klasach sportowych,
- c) organizacja procesu kształcenia uwzględnia również specjalne potrzeby edukacyjne uczniów poprzez właściwą ich diagnozę, następnie opracowywanie i wdrażanie programów nauczania dostosowanych do indywidualnych potrzeb uczniów,
- d) umożliwiają uczniom nie tylko rozwijanie uzdolnień i zainteresowań, a także wyrównywanie braków i różnic programowych m.in. poprzez wdrażanie odpowiednich programów np.: „Programu wspierania uzdolnień” oraz „Programu wspomaganie uczniów z trudnościami w uczeniu się”, a także poprzez funkcjonowanie w szkołach kół zainteresowań, kół przedmiotowych i zespołów wyrównawczych,
- e) prowadzenie konsultacji przedmiotowych przygotowujących do egzaminów końcowych, zewnętrznych,
- f) istnieje możliwość indywidualnego nauczania w domu, dla uczniów posiadających orzeczenie o takiej potrzebie.

2) Diagnoza SWOT kłodzkich szkół:

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">- dobrze rozwinięta sieć szkół po połączeniu Szkoły Podstawowej nr 7 i Gimnazjum nr 2 w Miejski Zespół Szkół z siedzibą w Kłodzku, przy ul. Sienkiewicza 61,- organizacja procesu kształcenia umożliwia pełną realizację zadań szkół i zmierza do osiągnięcia jak najlepszych celów edukacyjnych,- programy dostosowywane są do możliwości i potrzeb uczniów, a także do istniejącej bazy i wyposażenia,- zestawy programów są poszerzane o programy własne, autorskie,- programy nauczania poszczególnych przedmiotów są tak dobierane i konstruowane, aby zapewnić systematyczne podnoszenie wyników kształcenia,	<ul style="list-style-type: none">- przeciętne wyniki uzyskiwane przez uczniów podczas sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego zewnętrznego - w niektórych szkołach jest niższy, niż średnia w województwie dolnośląskim,- niedostateczna liczba nauczycieli języków obcych,- nie na wszystkich zajęciach wykorzystywane są pomoce audiowizualne i multimedialne,- nie wszystkie dzieci posiadają umiejętność posługiwania się technologią informatyczną

Program rozwoju oświaty w Kłodzku w latach 2008 - 2013

<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie i motywowanie rozwoju uczniów następuje adekwatnie do ich potrzeb, predyspozycji, możliwości i ich zainteresowań, - następuje systematyczne diagnozowanie przyrostu umiejętności uczniów w drodze ewaluacji, - łączenie procesu nauczania z kształceniem umiejętności posługiwania się technologią informatyczną oraz planowaniem przez uczniów własnego rozwoju, - w szkołach powstały centra informacji multimedialnej, - w placówkach realizowane są m.in. programy pn. „Szkoła promująca zdrowie”, „Bezpieczna szkoła”, „Ślady przeszłości”, i inne które poddawane są analizie i ewaluacji, - realizowane są programy klas sportowych i programy innowacyjne, - uczniowie zajmują coraz wyższe lokaty w zawodach sportowych, - bogata i stała jest oferta zajęć pozalekcyjnych, - sporadycznie odbywają się egzaminy sprawdzające i poprawkowe, - prowadzona jest systematyczna współpraca z placówkami wspomagającymi rozwój dzieci i młodzieży, - środowisko lokalne zna osiągnięcia uczniów w olimpiadach, konkursach, turniejach i innych imprezach kulturalnych, turystycznych, a także w inicjatywach społecznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - mała liczba uczniów zajmuje dobre lokaty w konkursach przedmiotowych, - słabe eksponowanie osiągnięć uczniów na terenie szkół, - niewystarczająca współpraca nauczycieli i wychowawców z placówkami wspomagającymi rozwój ucznia, - niewielkie zaangażowanie społeczności lokalnej w życie szkół.
--	--

Szanse

Zagrożenia

<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie nowoczesnych metod kształcenia, - podnoszenie jakości kształcenia w zakresie języków obcych i technologii informacyjnej - stwarzanie uczniom warunków do wszechstronnego rozwoju, - stworzenie strategii wyrównywania szans, opracowanie i wdrożenie działań dydaktycznych, wychowawczych i profilaktycznych w celu rozbudzenia w uczniach motywacji do kształcenia oraz poprawiania uzyskiwanych wyników, - możliwość korzystania przez uczniów i nauczycieli z nowoczesnego sprzętu informatycznego i audiowizualnego, - pełna informatyzacja placówek szkolnych, <ul style="list-style-type: none"> - dalsza rozbudowa wewnętrznych sieci komputerowych z dostępem do internetu w każdej sali lekcyjnej, - wprowadzenie elektronicznego dziennika i obiegu dokumentów między szkołami, a organem prowadzącym, - wyposażenie multimedialne wszystkich bibliotek szkolnych, - pozyskiwanie nowoczesnego sprzętu do pracowni 	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczony ekonomicznie wzrost nakładów na edukację, - zbyt mała oferta edukacyjna dla dzieci z trudnościami w uczeniu się, zarówno dla zaniedbanych środowiskowo, jak i tych o mniejszych możliwościach intelektualnych.
---	---

komputerowych, - uruchomienie w każdej szkole banku podręczników w celu obniżenia kosztów kształcenia, - pozyskiwanie dodatkowych źródeł finansowania np. z europejskich funduszy strukturalnych, - rozwinięcie współpracy transgranicznej z Republiką Czeską w celu wspólnego aplikowania o środki UE, - zaktywizowanie nauczycieli do pozyskiwania środków pozabudżetowych na zajęcia pozalekcyjne, - wysokie wymagania w stosunku do nowo zatrudnianych nauczycieli, - ciągły awans i rozwój zawodowy nauczycieli, - zapewnienie stabilności kadrowej poprzez dążenie do posiadania przez nauczycieli kwalifikacji do nauczania co najmniej dwóch przedmiotów, - udział kadry nauczycielskiej w zewnętrznych formach kształcenia odpowiadających ich potrzebom.	
--	--

3) Ewaluacja procesu kształcenia w szkołach:

Właściwa organizacja procesu kształcenia umożliwia pełną realizację zadań szkoły oraz zmierza do osiągnięcia przyjętych celów edukacyjnych i realizacji treści programowych. Organizacja procesu kształcenia pozwala każdemu uczniowi na osiągnięcie sukcesów, zaspakajanie aspiracji i rozwój własnej osobowości zgodnie z jego indywidualnymi możliwościami i potrzebami. Podstawą do planowania sposobu realizacji kształcenia jest poznanie faktycznych potrzeb dzieci i młodzieży. Dlatego podejmowane są działania mające na celu mierzenie i ocenę jakości kształcenia (ewaluację) oraz ustalenie koniecznych do wprowadzenia modyfikacji. Głównymi źródłami informacji są:

- a) mierzenie jakości pracy szkoły,
- b) analiza wyników egzaminów zewnętrznych,
- c) badanie wyników nauczania w oparciu o sprawdziany wewnętrzne,
- d) sondaże dotyczące potrzeb uczniów m.in. w zakresie zajęć pozalekcyjnych,
- e) diagnoza sytuacji rodzinnej oraz edukacyjnej uczniów w oparciu o wywiad środowiskowy, opinie poradni psychologiczno-pedagogicznych, sądów rodzinnych i innych gremiów.

3.5. Działalność wychowawcza, opiekuńcza i profilaktyczna:

1) szkół publicznych.

Szkoły prowadzone przez Gminę Miejską Kłodzko planują i sukcesywnie realizują zadania wychowawcze uwzględniając w szczególności:

- a) potrzeby uczniów,
- b) uniwersalne wartości społeczeństwa,
- c) wychowanie patriotyczne i obywatelskie.

W procesie wychowania uczestniczą dzieci, młodzież, nauczyciele jako dydaktycy i wychowawcy oraz rodzice wg własnych kompetencji możliwości i potrzeb.

Uczniowie są także objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną, natomiast pojawiające się trudności wychowawcze są analizowane i na bieżąco rozwiązywane. Wielu nauczycieli posiada dodatkowo wykształcenie w zakresie terapii oraz socjoterapii, wiele osób ukończyło kurs pn. „Spójrz inaczej”, a także realizowali wiele programów wychowawczych obejmujących wszystkie szkoły np. „Twój problem naszym problemem”, a w 2008 r. przystępujemy wspólnej realizacji projektu „Wychowawca – diagnosta – terapeuta - przewodnik” z Ośrodkiem Edukacji i Psychoterapii w Kłodzku w ramach programu operacyjnego kapitał ludzki priorytet „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach” działanie 9.4 „Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty”.

Utrzymujemy i planujemy poszerzać współpracę z innymi tego typu nowo powstającymi ośrodkami i poradniami w najbliższych latach w celu wzmocnienia pracy diagnostyczno – wychowawczej nauczycieli. Nad całością procesu wychowawczego stoją instytucje nadzorujące i prowadzące jednostki oświatowe propagując ideę integracji wśród uczniów, rodziców i środowiska lokalnego.

Proces wychowawczy jest nierozzerwalnie związany z **procesem opiekuńczym** w szczególności dotyczącym dzieci. Szkoły rozpoznają potrzeby w zakresie opieki nad uczniami, zapewniając rozmaite formy pomocy oraz podejmują systematyczne i skuteczne działania opiekuńcze głównie poprzez opiekę wychowawczą, świetlicową, poradni psychologiczno – pedagogicznych, poradni rodzinnych.

Szczególną opiekę roztacza się nad dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych i zagrożonych patologią, które mogą korzystać z funkcjonujących świetlic socjoterapeutycznych. W ramach realizacji celów opiekuńczych prowadzone są świetlice szkolne zapewniające uczniom opiekę. W szkołach funkcjonują również kuchnie, stołówki lub punkty wydawania posiłków. Szkoły uruchamiają programy wychowawcze i programy profilaktyki uwzględniając potrzeby uczniów, a także ich postawy oraz formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Działania wychowawcze szkół i rodziców są spójne, sprzyjają respektowaniu przez uczniów uniwersalnych wartości. Wszystkie jednostki oświatowe współpracują z instytucjami świadczącymi pomoc socjalną w tym głównie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kłodzku, Powiatowym Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Kłodzku, Ośrodkiem Edukacji i Psychoterapii w Kłodzku, zawiązującą się Poradnią Rodzinną przy Parafii Ojców Franciszkanów w Kłodzku i innymi, z którymi współpraca będzie nie tylko poszerzana ale i kontynuowana przez najbliższe lata.

b) Główne działania socjalne i profilaktyczne Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku na rzecz wspomagania rodzin.

„Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych” (art. 71 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej).

Do najważniejszych zadań z zakresu pomocy społecznej wspomagających rodziny w sferze ekonomicznej oraz wychowawczej należą:

1) Wspomaganie rodziny w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej dokonywane jest poprzez tworzenie lokalnych programów pomocowych wspólnie z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej oraz innymi instytucjami wspomagającymi rozwój rodziny.

Pomoc i doradztwo w tym terapia dla rodzin realizowana jest min. poprzez profilaktyczny projekt edukacyjny pn. „Szkoła Rodziców”, który spełnia następujące cele:

- a) wykształcenie umiejętności otwartej i skutecznej komunikacji w rodzinie,
- b) budowanie silnej więzi między rodzicami a dziećmi,
- c) przeciwdziałanie przemocy i innym problemom wychowawczym,
- d) przeciwdziałanie uzależnieniom,
- e) umiejętność rozwiązywania problemów wychowawczych,
- f) zdobywanie umiejętności rozwiązywania problemów wychowawczych.

2) System świadczeń pomocy społecznej obejmuje:

a) Przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń zarówno z systemu pomocy społecznej oraz wynikających z systemu świadczeń rodzinnych.

b) Realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania mającego na celu ochronę poziomu życia rodziny. Program jest elementem polityki społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej państwa w zakresie:

- rozwoju w gminach bazy żywnościowej ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży.
- poprawy poziomu życia osób i rodzin o niskim dochodach.
- poprawy stanu zdrowia
- kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.
- wyrównywania szans edukacyjnych dzieci z rodzin o niskich dochodach.

- 3) Wsparcie materialne rodziny niewydolnej ekonomicznie obejmuje:
- a) zasiłki i pomoc w naturze jako działania osłonowe dla najsłabszych rodzin wynikające z ustawy o pomocy społecznej,
 - b) świadczenia rodzinne obejmujące wypłatę zasiłków rodzinnych oraz dodatków do zasiłków rodzinnych wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

4) Programy wspomagające zamieszkującą na terenie Gminy społeczność **romską** dotyczą:

- a) wspierania kultury romskiej,
- b) aktywnej integracji ze środowiskiem lokalnym,
- c) wsparcia ekonomicznego obejmującego ww. świadczenia ogólnie dostępne, coroczne wsparcie w remontach mieszkań kwotą 130 000 zł. w roku 2007 i tyleż w 2008, dzieci romskie uczęszczające do szkół otrzymują dodatki do jednolitych strojów, podręczników szkolnych, okularów, a także możliwość korzystania ze świetlic socjoterapeutycznych.

W celu kompleksowego rozwiązywania problemów związanych z asymilacją Romów ze społecznością Kłodzka utworzono w naszej Gminie Zespół ds. społeczności romskiej.

5) Kompleksową pomoc dla osób niepełnosprawnych świadczy agenda Powiatu jaką jest Powiatowy Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kłodzku. Zjawisko niepełnosprawności osób w rzeczywistości występuje prawie w każdej grupie społecznej. W związku z tym w naszej Gminie, w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kłodzku powołano w 2008 r. pełnomocnika ds. osób niepełnosprawnych w celu świadczenia - inicjowanie i tworzenie lokalnych programów na rzecz osób niepełnosprawnych w tym szczególnie dla dzieci i młodzieży, któremu postawiono następujące zadania:

- a) nadzorowanie pomocy medycznej i rehabilitacyjnej dla dzieci i dorosłych niepełnosprawnych,
- b) organizowanie spotkań specjalistów różnych dziedzin życia z osobami niepełnosprawnymi,
- c) podejmowanie działań integracyjnych osób niepełnosprawnych w szczególności dotyczących dzieci i młodzieży, ze społecznością lokalną poprzez umożliwienie im uczestnictwa w życiu publicznym, zawodowym, kulturalnym, artystycznym i szkolnym,
- d) prowadzenie ewaluacji potrzeb dzieci i młodzieży oraz dorosłych niepełnosprawnych w naszym mieście,
- e) systematyczna współpraca z osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami, z organizacjami oraz instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,

W kwietniu 2008r. w Kłodzku otwarto dwa gabinety (w ZOZ w Kłodzku i w Kłodzkiej Szkole Przedsiębiorczości) do **rehabilitacji** wad postawy i kręgosłupa dzieci i młodzieży. Gabinety powstały z inicjatywy Stowarzyszenia „Wybrani w górach” kierowanego przez Dorotę i Krzysztofa Komornickich z Wójtowic, a wspierają ją Powiat Kłodzki, Gmina Miejska Kłodzko i Gmina Wiejska Kłodzko oraz Fundacja „Polsat”, która przekazała na ten cel pełne wyposażenie gabinetów z możliwością jego rozszerzenia.

6) Współpraca organów administracji rządowej i samorządowej w celu realizacji działań dla dobra rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji, w naszym mieście realizowana jest zgodnie z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych wspieranych środkami z odpisu od sprzedaży alkoholu w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałaniu alkoholizmowi i uzależnieniom (ponad 500.000 zł) rocznie.

Kompleksową działalnością wychowawczą i edukacyjną dzieci i młodzieży zajmują się przedszkola z oddziałami przedszkolnymi integracyjnymi (Przedszkole nr 4 w Kłodzku) oraz jednostka oświatowa jaką Zespół Szkół Integracyjnych w Kłodzku kształcąca dzieci w szkole podstawowej i gimnazjum, osiągające w swojej działalności wysokie wyniki wychowawcze, opiekuńcze i dydaktyczne.

3.6 Pomoc materialna dla uczniów Gminy Miejskiej Kłodzko.

Gmina Miejska Kłodzko udziela pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów w następujących formach;

- 1) **stypendiów** szkolnych,
- 2) **zasiłków** szkolnych,

- 3) pomocy materialnej o charakterze **motywacyjnym**,
 - 4) **wyprawki szkolnej**,
 - 5) pomocy na rzecz społeczności **romskiej** w Polsce.
- **Stypendium** szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, tj. nie przekraczających kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 ze zm.), które wynosi 351 zł. Przez kolejne lata stosowano art. 90 d ust. 5 ustawy o systemie oświaty i stypendia szkolne realizowane były w formie pieniężnej (z wyjątkiem dzieci pochodzących z rodzin, w których występuje alkoholizm, narkomania lub przemoc – w tym przypadku stypendia realizowano w formie rzeczowej). Jednak pomoc materialna w formie stypendium szkolnego z założenia jest pomocą celową i ma ona umożliwić pokonywanie barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia. Udzielenie stypendium szkolnego nie ma na celu wspieranie prywatnej konsumpcji. Aby odbiorcą tej pomocy był właśnie uczeń proponuje się zrezygnować z formy pieniężnej. Planuje się całkowicie bądź częściowo pokrywać koszty udziału w dodatkowych zajęciach edukacyjnych, w przedsięwzięciach realizowanych przez szkołę (np. wyjazdy do teatru, zielone szkoły), koszty zakwaterowania w internacie lub bursie itp. Rozważa się również możliwość zawarcia porozumienia z hurtownią artykułów szkolnych i biurowych w celu realizacji pomocy w formie rzeczowej (np. podręczniki, tornistry, strój na zajęcia wychowania fizycznego).
- **Zasilek** szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej spowodowanej zdarzeniem losowym.
- Ponadto Gmina Miejska Kłodzko udziela również pomocy materialnej o charakterze **motywacyjnym** w formie stypendiów za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe. Przyznawane są one uczniom, którzy uzyskali wysoką średnią ocen oraz tym, którzy uzyskali wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym na szczeblu co najmniej międzyszkolnym.
- **Wyprawka szkolna.**
Gmina Miejska Kłodzko realizuje rządowy program pomocy uczniom „Dofinansowanie zakupu podręczników dla dzieci rozpoczynających roczne przygotowanie przedszkolne lub naukę w klasach I - III szkoły podstawowej i w klasach I – III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia oraz dofinansowanie zakupu jednolitego stroju dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów”. Pomoc w tej formie udzielana jest uczniom z rodzin, w których dochód na osobę nie przekracza kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 ze zm.).
- **Program na rzecz społeczności romskiej w Polsce.**
Gmina Miejska Kłodzko realizuje rządowy „Program na rzecz społeczności romskiej w Polsce”. Program ten ma na celu przede wszystkim wyrównanie szans osób należących do społeczności romskiej oraz pomoc w podtrzymaniu tożsamości i kultury Romów. Wyrównanie poziomów dotyczy takich dziedzin jak: edukacja, zatrudnienie, zdrowie, higiena, warunki lokalowe, umiejętność funkcjonowania Romów w społeczeństwie obywatelskim. W ramach tego programu Gmina Miejska Kłodzko realizuje „Dolnośląski program motywacji uczniów romskich” w formie wypłat stypendiów motywacyjnych dla uczniów romskich z najlepszą średnią ocen wśród uczniów narodowości romskiej. Celem programu jest podniesienie średniej ocen uczniów romskich, zwiększenie zainteresowania rodziców wynikami w nauce i frekwencją oraz promowanie edukacji jako wartości przynoszącej wymierne korzyści. Planuje się również realizację projektu „Wychowanie przedszkolne dla dzieci ze społeczności romskiej”, którego głównym celem jest umożliwienie integracji i wyrównanie różnic edukacyjnych dzieci romskich oraz ułatwienie startu na wyższe stopnie edukacji.

3.7. Poziom kształcenia, zasoby informatyczne i preferencje absolwentów szkół gimnazjalnych.

1) Zestawienie wyników ankiety absolwentów szkół z r. szk. 2006/2007 w % – tabela 24.

Kategoria	SP 3	SP 6	SP 7	ZSI	G 1	G 2	Średnia szkół
1	2	3	4	5	6	7	8

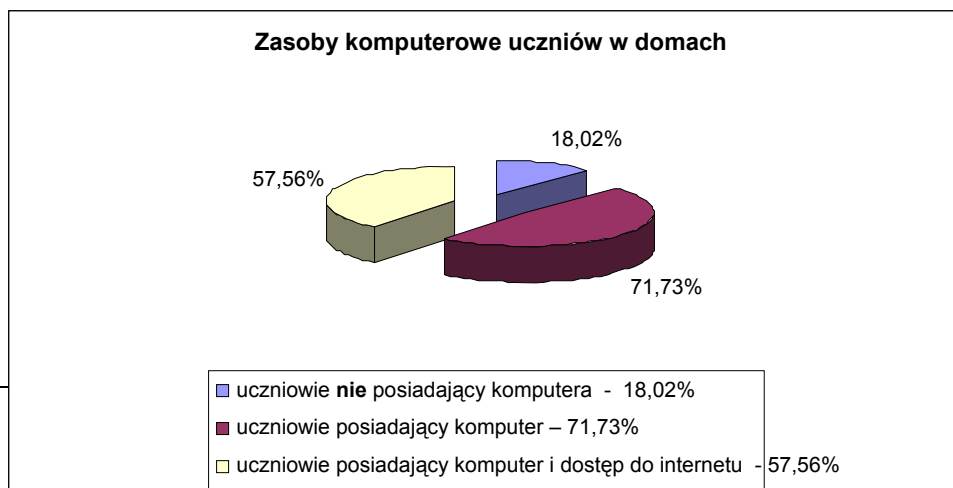
Program rozwoju oświaty w Kłodzku w latach 2008 - 2013

1. Średnia wyników oceniania uczniów w r. szk. 2006/2007- wykres 14:							
a) uczniów ze średnią poniżej 3,0	8,35	11,6	8,2	3,6	27	36,22	15,82
b) uczniów ze średnią od 3,0 do 4,0	26,33	22,6	42	25,2	39	30,93	31,01
c) uczniów ze średnią od 4,0 do 5,0	40,51	38,4	35	50,2	27	26,66	36,30
d) uczniów ze średnią powyżej 5,0	24,81	27,4	14,8	21	7	6,19	16,87
2. Języki obce w szkole – wykres 15:							
a) % uczących się języka angielskiego,	88,4	100	100	98,26	78	100	94,11
b) % uczących się języka niemieckiego,	13,1	75	45	96,18	71	66,7	64,13
c) % uczących się innego języka	0	0	0	0	0	0	0
3. Posiadanie przez uczniów komputera w domu – wykres 12:							
a) % uczniów nie posiadających komputera,	40	11	18	10,6	9,4	19,1	18,02
b) % uczniów posiadających komputer,	60	89	82	89,6	90,6	19,2	71,73
c) % uczniów z dostępem do Internetu	35	52	54	68,9	73,7	61,7	57,56
4. Poziom obsługi komputera przez uczniów – wykres 13:							
a) % uczniów obsługujących komputer na poziomie gier,	60	28	18,5	16	100	2,6	37,52
b) % uczniów obsługujących podstawowe programy użytkowe,	10	74	73	77,2	99	95,6	71,47
c) % uczniów nie posługujących się komputerem	40	4,2	9	6,8	0	1,8	10,3
5. Preferencje absolwenta gimnazjum w wyborze szkoły ponadgimnazjalnej							
a) % absolwentów wybierających LO z rozszerzeniem:				75	(47,2)	44,6	Śr.= 55,6
- matematyczno-fizycznym,					-		
- matematyczno-informatycznym,					8,4		
- biologiczno-chemicznym,					4		
- humanistycznym,					-		
- j.polski-wos/historia/wiedza o kulturze,					11,6		
- matematyczno-geograficznym					5,3		
- matematyczno-językowym					7,4		
- ogólnym					10,5		
b) % absolwentów wybierających liceum profilowane o profilu:							Śr.= 5,1
- informatycznym,					4		
- wojskowym,					2		
- zarządzanie informacją					-	9,2	
c) % absolwentów wybierających technikum w zawodzie:				(10)	(20)	15,8	Śr.=15,3
- technik samochodowy,				10	-	-	
- technik hotelarstwa,					6	-	
- technik żywienia,					4	-	
- technik ekonomista,					3	-	
- technik mechanik,					3	-	
- technik budownictwa,					4	-	
- technik informatyk					10,5	-	
d) % absolwentów wybierających zasadniczą szkołę zawodową w zawodzie:				(15)	(7)	16,6	Śr.=12,9
- introligator,				15	-	-	
- malarz-tapeciarz,				-	1	-	
- fryzjer,				-	3	-	
- mechanik samochodowy,				-	1	-	
- kucharz				-	2	-	
e) % absolwentów nie wybierających żadnej szkoły ponadgimnazjalnej				-	-	13,9	
6. Oczekiwania absolwentów gimnazjum w stosunku do szkoły ponadgimnazjalnej							
a) % uczniów, którzy chcą dobrze nauczyć się języka obcego,					40	72,2	

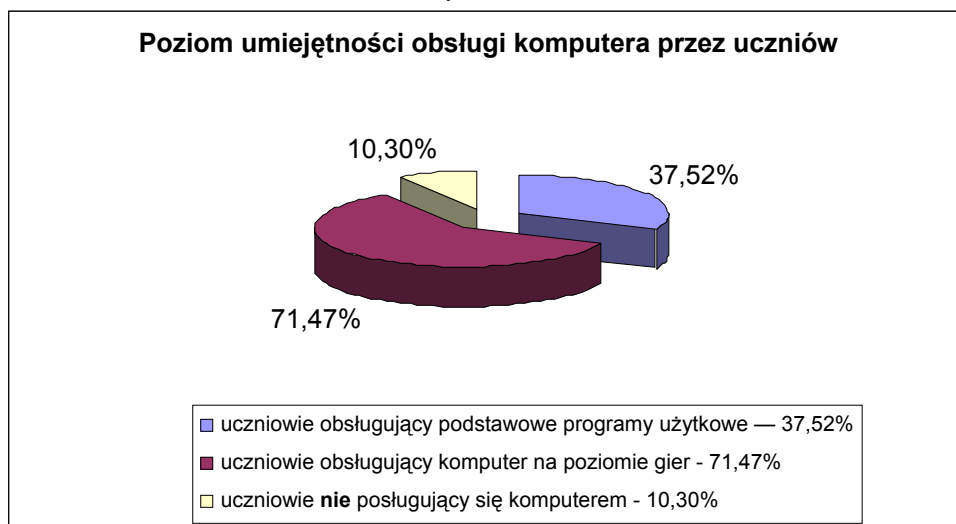
Program rozwoju oświaty w Kłodzku w latach 2008 - 2013

b) % uczniów preferujących wiedzę humanistyczną,					12,6	13,2	
c) % uczniów preferujących wiedzę techniczną i zawodową,					31,5	34,2	
d) % uczniów, którzy chcą nabyć inne umiejętności: sportowe, artystyczne, wojskowe, matematyczno-przyrodnicze					6,3	2,2	
7. Średnia uczniów uczęszczających do klas sportowych							
a) % uczniów uczęszczających do klas sportowych,			40				
b) % uczniów uczęszczających do pozostałych klas,			60				
7.1 Udział uczniów w konkursach							
a) humanistycznych,						24,8	
b) matematyczno-przyrodniczych,						11,7	
c) w zawodach sportowych,						24,2	
d) artystycznych.						19,6	
7.2 Udział uczniów w akcjach charytatywnych i wolontariacie							
a) praca na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, praca na rzecz Domu Małego Dziecka w Kłodzku i inne						26,5	
8. Dyscypliny sportowe w klasach sportowych							
a) pływanie,			80				
b) wrotkarstwo szybkie,			26				
c) narciarstwo			94				
9. Średnia uczniów uczestniczących w różnych formach zajęć pozalekcyjnych							
a) koło matematyczne,						21,8	
b) SKS,						19,4	
c) zajęcia wyrównawcze - biologia,						11,9	
d) koło plastyczne,						11,7	
e) koło teatralne,						10,6	
f) koło języka angielskiego,						9,1	
g) koło plastyczne,						5,5	
h) koło chemiczne,						4,2	
i) SKE,						3,2	
j) koło języka niemieckiego,						1,9	
k) chór,						1,0	
l) zajęcia wyrównawcze - matematyka						0,5	
ł) koło haftu krzyżkowego,						0,5	
m) zajęcia dla dyslektyków,						0,3	
n) zajęcia edukacyjne różne,			25				
o) artystyczne,			35				
p) edukacyjne i artystyczne			45				

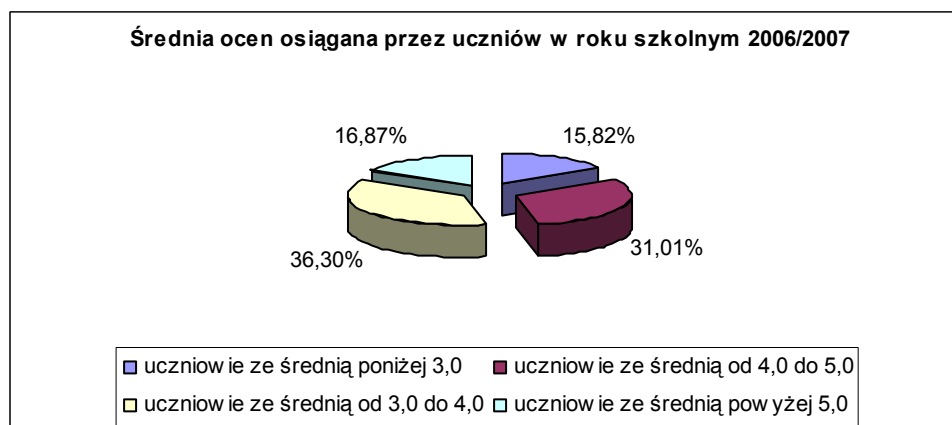
Wykres 12



Wykres 13



Wykres 14



Wykres 15



- Porównując wyniki podobnej w treści ankiety z roku 2000 zamieszczonej w „Programie rozwoju oświaty w Kłodzku do roku 2007” z aktualnymi danymi, nasuwają się następujące **wnioski** dotyczące kształcenia uczniów:
- *obniżeniu uległ poziom kształcenia uczniów bowiem o połowę zmniejszyła się ilość uczniów o dużych ambicjach tj. uzyskujących bdb oceny > 5,0, a przybyło dwukrotnie uczniów ze słabymi ocenami tj. o małych ambicjach o średniej ocen < 3,0 (pkt 1 w tabeli 24, wykres 14);*
 - *nastąpiło odwrócenie relacji i korzystny kierunek w kształceniu języków obcych tj. z 94,1% (w 2000r. = 18%) nauką j. angielskiego oraz utrzymanie na zbliżonym poziomie nauki j. niemieckiego, a także nauczanie dwóch języków, którymi objętych jest blisko 60% uczniów; niepokoi zbyt daleka polaryzacja kształcenia zawężona do dwóch języków: angielskiego i niemieckiego (pkt 2 w tabeli 24, wykres 15);*
 - *dwu i trzykrotnie poprawiły się zasoby komputerowe uczniów, a poziom umiejętności związany z obsługą programów użytkowych dochodzi do 98% (pkt 3 i 4 w tabeli 24, wykres 12 i 13);*
 - *absolwenci gimnazjum prawidłowo odczytują tendencje rozwojowe gospodarki naszego Państwa i UE lokując swoje oczekiwania w stosunku do szkoły stawiając na dobre nauczanie w liceach ogólnokształcących, które wybiera śr. 55,6%, w technikach – 15,3% i w ZSZ – 12,9% z preferencją dobrej nauki języka obcego (śr. 56%) oraz stawianie także na wiedzę techniczną i zawodową (śr. 33%) (pkt 5 i 6 w tabeli 24);*
 - *bogata jest oferta szkół (Gminy) dotycząca zajęć pozalekcyjnych ze znaczną przewagą zajęć sportowych i znaczną liczbą uczniów z niej korzystających (pkt 7,8,9 w tabeli 24)- taki też kierunek należy utrzymać.*

Rozdział IV

Reforma programowa w edukacji a kłodzka oświata.

4.1. Założenia ogólne reformy programowej.

1) Zadania szkoły podstawowej.

Sześcioletnia szkoła podstawowa powinna zapewniać dzieciom możliwość wszechstronnego i zharmonizowanego rozwoju wszystkich sfer osobowości. Założenia pracy szkoły uwzględniają:

- a) dbałość o sferę intelektualną,
- b) kształcenie zmysłów,
- c) rozwijanie kontaktów społecznych,
- d) kształcenie postaw,
- e) rozwój fizyczny i ruchowy.

Szkoła podstawowa przede wszystkim wyposaża w podstawową wiedzę i umiejętności niezbędne do samodzielnego, dalszego pogłębiania wiedzy, ale rozbudza także ciekawość poznawczą i motywację do kontynuowania nauki. Celem pracy edukacyjnej w szkole podstawowej jest tworzenie odpowiednich warunków kształcenia i wychowania potrzebnych do zaspokajania potrzeb i wykorzystywania możliwości rozwojowych każdego ucznia. Atmosfera życzliwej opieki i wsparcia w rozwoju mobilizować będzie do właściwego realizowania zadań szkolnych przez uczniów.

Wychowanie w szkole jest jednym z warunków wspierających dobrą pracę dydaktyczną. Dobra współpraca w tym zakresie z rodzicami uczniów może zapewnić lepsze efekty edukacji. Wspólnota na płaszczyźnie wychowania zapewnia warunki do rozwijania u ucznia potencjalnych zdolności, zainteresowań, kształtowania osobowości i postaw. W procesie kształcenia i wychowania w szkole indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów są najważniejsze przy opracowywaniu odpowiedniego programu edukacji, który zaspokoi te swoiste potrzeby.

2) Organizacja pracy w szkole podstawowej

W związku z obniżeniem wieku szkolnego do 6 lat, zwiększa się opiekuńcza rola szkoły, która powinna zapewnić bezpieczne warunki, szczególnie najmłodszym dzieciom. Edukacja w **klasach I-III** odbywać się powinna w zespołach klasowych liczących nie więcej niż 25 osób w formie kształcenia zintegrowanego w wymiarze 25 godzin tygodniowo.

Na wniosek rodziców, dziecko powinno mieć zapewnioną opiekę w szkole przez dłuższy czas, niż obowiązkowe 25 godzin tygodniowo, z możliwością zjedzenia gorącego posiłku (obiadu). Pierwsze miesiące nauki w klasie pierwszej mają pełnić rolę okresu przygotowawczego, zapewniającego łagodne przejście z przedszkola do szkoły. Sale lekcyjne powinny składać się z dwóch części: **edukacyjnej**, wyposażonej w tablicę i stoliki; **rekreacyjnej** – przestrzeni wolnej, pokrytej dywanikiem lub wykładziną dywanową. Klasy powinny być wyposażone w sprzęt audiowizualny, komputer z dostępem do internetu, projektor, mapy, gry i zabawki dydaktyczne, tematyczne kąciki zabaw, biblioteczkę. Znaczna część zajęć z **przyrody** powinna odbywać się w terenie w bezpośrednim kontakcie ze środowiskiem naturalnym. Przynajmniej część podręczników uczniów powinien zostawiać w szkole, by nie dźwigać codziennie ciężkiego tornistra. Zajęcia z wychowania fizycznego powinny odbywać się w sali gimnastycznej lub sali dostosowanej do zajęć ruchowych, a w dni pogodne na boisku szkolnym lub w terenie. Ocena postępów ucznia ma mieć charakter opisowy. W drugim semestrze klasy III można wprowadzić nauczanie przedmiotowe. Obowiązkowe 25 godzin dydaktycznych w tygodniu rozłożone powinno być w miarę równomiernie, najlepiej po 5 godzin dziennie. Opieka w świetlicach powinna być zapewniona w godzinach 7.00-8.00 oraz 15.00-16.00 czy 15.00-17.00. Wybrany sposób organizacji pracy warto konsultować z przedstawicielami rodziców. Zagospodarowanie czasu dziecka powyżej 5 godzin dziennie musi być nieobowiązkowe, wybierane przez rodziców na podstawie odpowiednich deklaracji, zorganizowane w sposób zapewniający interesujące spędzanie czasu, posiłki, pomoc w nauce (możliwość odrabiania lekcji), przyjazną atmosferę i bezpieczeństwo — w grupach do 25 dzieci. Liczba osób opiekujących się dziećmi w czasie świetlicowym wynika z pozostającej pod ich opieką, zadeklarowanej liczby dzieci. Sposób **organizacji** ich pracy może także być bardzo różny:

- a) Każda konkretna grupa dzieci znajduje się pod opieką stałej opiekunki, realizującej pewien plan spędzania przez nich czasu, odpowiednio podzielony na: posiłki, zabawę, cichą naukę, spacer, rekreację ruchową.
- b) Dzieci mają do wyboru sale i opiekunów oferujących poszczególne rodzaje aktywności, jak: aktywność rekreacyjno-ruchowa, aktywność plastyczna, pomoc w nauce z matematyki, pomoc w nauce z polskiego, tematyczne kąciki zabawowe (przy takim rozwiązaniu konieczna jest osoba „kierująca ruchem”, świetnie się ona będzie sprawdzać przy stosunkowo niedużej szkole).
- c) Rozwiązanie pośrednie dopuszczające zarówno uczestnictwo uczniów w ofercie dodatkowej szkoły, jak i stałą opiekunkę odpowiedzialną za konkretną grupę uczniów — wówczas stale jakaś część z nich znajduje się na zajęciach wybranych.

Organizacja nauczania w klasie III stanowi etap pośredni pomiędzy nauczaniem z wykorzystaniem przedszkolnych form i metod pracy, a typowym nauczaniem klasowo-lekcyjnym w starszych klasach szkoły podstawowej. Organizacja nauczania w takiej klasie ma zapewnić łagodne przejście dziecka z jednego etapu edukacyjnego do drugiego. Dlatego mogą się tutaj znaleźć rozwiązania zarówno opisane dla klas I-II, jak i IV-VI. Na tym etapie wskazane jest, aby sala posiadała część rekreacyjną, ale nie jest to już bezwzględnie konieczne i w związku z tym może pozostać uzależnione od możliwości lokalowych szkoły. Uczniowie klasy III powinni mieć jednak nadal „swoją” salę lekcyjną.

W klasach IV-VI obowiązuje system klasowo-lekcyjny z wyodrębnionymi godzinami zajęć. Edukacja w klasach IV-VI odbywa się w zespołach klasowych, w formie kształcenia przedmiotowego, w wymiarze 28 godzin tygodniowo. Klasą opiekuje się wychowawca klasy z jasno sprecyzowanymi obowiązkami w tym zakresie. Pierwsze miesiące klasy IV powinny stanowić etap przejściowy między systemem zintegrowanym, a klasowo-lekcyjnym. Zajęcia z poszczególnych przedmiotów powinny odbywać się w pracowniach przedmiotowych dobrze wyposażonych w pomoce dydaktyczne, sprzęt audiowizualny, komputer z dostępem do internetu, projektor. Wiele zajęć należy odbywać w terenie (wycieczki przyrodnicze, krajoznawcze, wyjścia do muzeum, teatru, itp.). Zajęcia z wychowania fizycznego powinny odbywać się

w sali gimnastycznej lub sali dostosowanej do zajęć ruchowych, a w dni pogodne na boisku szkolnym lub w terenie. Zajęcia rekreacyjno-sportowe powinny odbywać się częściowo w grupach zainteresowań zgodnie z wyborem dokonany przez ucznia. Nauka języka obcego może odbywać się w grupach zaawansowania jeżeli zaistnieje taka potrzeba.

Opieka w szkole podstawowej w czasie ferii szkolnych

Uczniom szkół podstawowych, których rodzice zadeklarowali taką potrzebę, powinny być zapewnione posiłki i opieka w czasie pracy rodziców, również w okresie ferii szkolnych. Organizacyjnie, rozwiązania mogą być podobne, jak w przedszkolach. W okresie wakacyjnym, zależnie od zainteresowania rodziców, realizowanie opieki mogłoby odbywać się tylko w wyznaczonych, dyżurnych placówkach.

Takie rozwiązanie wymaga uczynienia szkoły podstawowej bliższej swoim statusem i organizacją pracy przedszkolu, niż szkołom pracującym na kolejnych, wyższych etapach edukacyjnych.

3) Gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne.

Reforma programowa na trzecim i czwartym etapie kształcenia wprowadza następujące zasadnicze zmiany obejmujące:

- a) **Złączenie programowe gimnazjum oraz szkoły ponadgimnazjalnej.** Celem tej zmiany jest przede wszystkim uniknięcie powtórzeń treści programowych, a poprzez to bardziej racjonalne zagospodarowanie sześcioletniego cyklu nauki.
- b) **Wprowadzenie obowiązkowej nauki we wszystkich podstawowych dziedzinach.** Celem kształcenia ogólnego, realizowanego przez trzy lata gimnazjum oraz, w głównej mierze, w pierwszej klasie szkoły ponadgimnazjalnej, jest zapewnienie każdemu uczniowi — bez względu na wybór szkoły — solidnej bazy edukacyjnej pozwalającej na jego dalszy rozwój.
- c) **Zwiększenie możliwości indywidualizacji kształcenia.** Celem tej zmiany jest stworzenie rozwiązań organizacyjnych sprzyjających systematycznemu wdrażaniu młodego człowieka do świadomego dokonywania wyboru oraz brania odpowiedzialności za ów wybór. Uczeń gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej powinien mieć możliwość uzupełniania obowiązkowych zajęć edukacyjnych, zarówno o zajęcia rozwijające jego indywidualne pasje i zainteresowania, jak i o zajęcia dopełniające wiedzę szkolną z dziedzin nieobjętych rozszerzonym programem kształcenia.
- d) **Skuteczna nauka języka obcego.** Profesjonalne nauczanie języka obcego w szkole, tak aby po ukończeniu edukacji uczeń potrafił posługiwać się na poziomie zaawansowanym przynajmniej jednym językiem obcym.

Uczeń gimnazjum ma za sobą pierwszy i drugi etap edukacji, na których uzyskał elementarną wiedzę i umiejętności potrzebne do rozwoju osobistego. Trzeci, gimnazjalny etap edukacyjny, służy przede wszystkim poszerzeniu i uporządkowaniu tych wiadomości oraz wspieraniu ucznia w rozpoznaniu własnych predyspozycji i określeniu drogi dalszego kształcenia.

4) Założenia organizacyjne gimnazjum.

Każdy gimnazjalista uczestniczy w planowych zajęciach dydaktycznych obejmujących obowiązkowe kształcenie ogólne, a ponadto ma obowiązek wybrania form aktywności z puli zajęć rozwijających. Poza wybranymi zajęciami związanymi z aktywnością fizyczną powinien także mieć przynajmniej po 2 godziny wybranych przez siebie zajęć artystycznych i technicznych.

Wprowadzenie **modułów** do wyboru wymaga od szkoły sprawności organizacyjnej. Przede wszystkim należy zastanowić się nad optymalną liczbą modułów do wyboru oferowanych w szkole, tak aby przedstawić możliwie szeroki wachlarz propozycji, a jednocześnie, aby przedstawiane propozycje były realne również od strony techniczno-organizacyjnej.

Część zajęć modułowych powinna być uwzględniona w **planie zajęć**, tak aby np. na jednej godzinie lekcyjnej odbywały się modułowe zajęcia dla całego rocznika (podział rocznika na grupy modułowe). Inne moduły, np. wymagające określonych warunków (dostęp do komputerów, sprzętu sportowego, multimediiów, pracowni plastycznej) mogą odbywać się **po zakończeniu** podstawowych planowych lekcji. Można także proponować w godzinach popołudniowych moduły (warsztaty, wykłady) dla grup łączących uczniów z różnych klas i grup wiekowych. Możliwe jest także oferowanie i realizowanie takich zajęć poza terenem szkoły — na przykład w ośrodku sportu i rekreacji czy ośrodku kultury lub też na wycieczkach krajoznawczych.

Szkoła określi listę modułów, które z uwagi na swoje warunki kadrowe i organizacyjne może zaoferować, a następnie minimalną liczebność grup (dostosowaną do specyfiki szkoły oraz modułu), która będzie skutkowałą otwarciem grupy w danym module przy określonej liczbie chętnych, sposób

przyjmowania uczniów na dane moduły — czy będą obowiązywać określone zasady rekrutacji, porządkujące liczebność i dostęp do konkretnych grup.

Uczeń, składający, zgodnie z wzorem ustalonym przez szkołę, deklarację chęci uczestnictwa w wybranych z podanej listy modułach przed początkiem roku szkolnego, uruchamia proces planowania, prowadzący — w miarę możliwości — do zrealizowania zamierzeń ucznia i sprawnej organizacji pracy szkoły.

4.2. Szkolny program wychowawczy.

Podstawowym i naturalnym środowiskiem wychowawczym dla każdego dziecka jest **rodzina**. Rolą szkoły jest wspieranie rodziców w wychowywaniu dzieci.

Szkoła jest miejscem o szczególnym znaczeniu dla prawidłowego rozwoju ucznia. Wypełnia znaczną część jego aktywnego życia. Jest miejscem intensywnego rozwoju w zakresie funkcjonowania interpersonalnego i społecznego.

Edukacja szkolna ma za zadanie harmonijnie oddziaływać zarówno w zakresie przekazywania wiedzy, jak i **kształcenia umiejętności i postaw**. Zadania te stanowią wzajemnie uzupełniające się wymiary pracy nauczyciela.

1) Konstruowany w szkole program wychowawczy powinien:

- a) być spójny z programami nauczania,
- b) kształtować postawy i umiejętności,
- c) być budowany z udziałem uczniów, rodziców i nauczycieli,
- d) być osadzony w tradycji szkoły i lokalnej społeczności.

2) Opracowując program wychowawczy szkoły należy brać pod uwagę:

- a) jakie wartości są szczególnie ważne dla społeczności szkolnej,
- b) jakie cele sobie stawiamy,
- c) jakie zadania chcemy zrealizować,
- d) kto będzie realizatorem tych zadań.

Początkiem tworzenia szkolnego programu wychowawczego powinna być diagnoza problemów wychowawczych w danej szkole. Sposoby diagnozowania mogą być zróżnicowane (ankiety, wywiady, rozmowy z uczniami, nauczycielami, rodzicami itp.) Wnikliwa i kompetentna analiza zebranych informacji zmierzać ma do określenia zagadnień, które powinny koniecznie znaleźć się w szkolnym programie wychowawczym.

Kolejnym etapem pracy nad budowaniem programu wychowawczego powinna być dyskusja w gronie nauczycieli nad sposobami realizowania postawionych w programie celów.

Wspólne wypracowanie metod pracy da szansę spójności oddziaływań wychowawczych w szkole. W planowaniu programu wychowawczego można stworzyć opis sylwetki absolwenta, który może w dużym stopniu wyznaczać kierunek pracy wychowawczej szkoły. Powstały program wychowawczy z określonymi celami i metodami pracy powinien być przedstawiony całej społeczności szkolnej.

3) Szkolny program wychowawczy charakteryzować mają:

- a) wypracowane przez społeczność szkolną wartości,
- b) tradycja szkolna, obyczaje i uroczystości,
- c) zagadnienia lub problemy, których rozwiązanie jest najbardziej godne uwagi z punktu widzenia środowiska: uczniów, rodziców i nauczycieli.

Realizacja szkolnego programu wychowawczego, skuteczność stosowanych metod i środków, powinna być monitorowana.

4.3. Planowane kalendarium wprowadzenia reformy.

- 1) Dzieci, które kończą 6 lat w roku 2008, w roku szkolnym 2008/2009 znajdą się — zgodnie z prawem — w „zerówkach”.
- 2) Rodzice dzieci, które skończą 6 lat w roku 2009 będą zachęceni, aby w roku szkolnym 2008/2009 skierowali je do edukacji przedszkolnej lub posłali razem z 6-latkami do „zerówek”.
- 3) Na wiosnę 2009 roku zacznie obowiązywać przeprowadzona przez psychologa przedszkolna procedura opiniowania dojrzałości szkolnej dziecka w skrócie nazywana „diagnozą przedszkolną”, poprzedzająca pójście do szkoły. Ułatwi ona rodzicom podjęcie właściwych decyzji dotyczących edukacji ich dzieci.
- 4) Na podstawie tej diagnozy rodzice będą mieli prawo wnioskować o odroczenie podjęcia przez dziecko obowiązku szkolnego.
- 5) Od roku szkolnego 2009/2010 wszystkie pięciolatki mają mieć prawo do edukacji przedszkolnej, zaś gminy mają obowiązek taką edukację zorganizować na swoim terenie — lub dotować w formach niepublicznych.

- 6) Od roku szkolnego 2009/2010 skończą swoje istnienie „zerówki”, przekształcając się w miejsca edukacji przedszkolnej.
- 7) We wrześniu 2009/2010 do szkoły pójdą siedmiolatki oraz sześciolatki, których rodzice nie wnioskowali o odroczenie posłania dziecka do szkoły.
- 8) W pierwszych latach reformy data rozpoczynania nauki będzie traktowana elastycznie i będzie zależeć bardziej od dokonanej przez rodziców oceny dojrzałości szkolnej dziecka niż od metryki urodzenia - jednak, tak jak obecnie, w roku, w którym dziecko kończy 7 lat — musi już rozpocząć naukę szkolną.

4.4. Zmiany w kłodzkiej oświacie wynikające z reformy programowej.

W celu sprostania wymaganiom stawianym przez reformę programową w oświacie niezbędne są następujące przedsięwzięcia:

- 1) Przygotowanie miejsc dla zwiększonej liczby uczniów w klasach pierwszych szkoły podstawowej w roku szkolnym 2009/2010.
- 2) Zwiększenie ilości miejsc w przedszkolach po likwidacji „zerówek”, w celu podniesienia liczby dzieci w wieku 3-5 lat objętych opieką i edukacją przedszkolną.
- 3) Rozbudowa bazy sportowej kłodzkich szkół poprzez:
 - a. budowę boiska wielofunkcyjnego,
 - b. budowę boisk w ramach programu „Moje boisko Orlik 2012”,
 - c. remont hali sportowej na ulicy Wandy i oddanie jej do dyspozycji Gimnazjum nr 1,
 - d. budowę hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 6,
 - e. rozbudowę sali sportowej przy Miejskim Zespole Szkół,
 - f. budowę boiska sportowego przy Zespole Szkół Integracyjnych,
 - g. zakup sztucznego lodowiska,
 - h. budowę krytej pływalni.
- 4) Wyposażenie wszystkich sal lekcyjnych w komputer z dostępem do internetu i w miarę możliwości projektor multimedialny.
- 5) Wyposażenie każdej szkoły w pracownię multimedialną.
- 6) Utworzenie i wyposażenie miejskiego centrum multimedialnego.
- 7) Utworzenie ścieżek edukacyjnych na Twierdzy Kłodzkiej.
- 8) Aplikowanie po środki unijne na zajęcia pozalekcyjne w ramach PO Kapitał Ludzki.

Osiągnięcie ww. zamierzeń możliwe będzie jedynie przy wydatnym wsparciu działań Gminy środkami zewnętrznymi, zarówno unijnymi jak i krajowymi.

Rozdział V

Główne cele, zadania i wnioski do realizacji procesu kształcenia na lata 2008 – 2013.

5.1. Główne cele kształcenia.

Strategia rozwoju na lata 2008-2013 zakłada, że szkoły i placówki oświatowe prowadzone przez Gminę Miejską Kłodzko będą realizowały następujące główne cele kształcenia:

- 1) w **dydaktyce** - umożliwienie dzieciom i młodzieży zdobywanie aktualnej wiedzy i umiejętności zapewniających możliwość własnego, wszechstronnego rozwoju i ułatwiających wyrównanie szans edukacyjnych,
- 2) w **wychowaniu** - kształtowanie właściwych współcześnie postaw przygotowujących do aktywnego uczestnictwa w życiu społeczno - kulturalnym.

5.2. Metody i sposoby działania.

Na podstawie min. ww. danych, o których mowa pkt 3,8, lit. a), b) wypracowywane są i będą sposoby i metody działania zmierzające do podnoszenia wyników kształcenia w szczególności poprzez:

- 1) ciągłą ewaluację programów doskonalących,
- 2) realizację programów wspierania uzdolnień,
- 3) organizowanie klas dwujęzycznych z propozycją uruchomienia w szkołach drugiego języka obcego głównie języka angielskiego,
- 4) motywowanie uczniów do prezentowania swoich zainteresowań, umiejętności i uzdolnień w olimpiadach, konkursach, zawodach, turniejach i innej konstruktywnej rywalizacji,
- 5) programowe wspieranie uczniów z trudnościami w uczeniu się oraz wdrażanie do ścisłej współpracy rodziców,
- 6) modyfikację oferty kształcenia, zgodnie z potrzebami uczniów dokonując zmian w szkolnych zestawach programów nauczania, czy poprzez wprowadzenie klas o rozszerzonych programach nauczania z wybranych przedmiotów,
- 7) uruchamianie zajęć pozalekcyjnych wynikających z rzeczywistego zapotrzebowania dzieci i młodzieży,
- 8) ciągłą korelację programów nauczania w ramach ścieżek międzyprzedmiotowych i tworzenie cykli lekcji wszystkich przedmiotów w ramach jednego tematu (modułu),
- 9) tworzenie banku konspektów zajęć z lekcji otwartych i innych form ciekawej realizacji programu nauczania w szczególności metodą projektu,
- 10) kontynuację wspierania uzdolnień sportowych poprzez organizację klas sportowych oraz funkcjonowanie we wszystkich szkołach Uczniowskich Klubów Sportowych Szkolnego Związku Sportowego i Rady Sportu,
- 11) wspomaganie realizacji programów autorskich planowanych w niektórych szkołach jako rozszerzenia programowe jak: humanistyczne, matematyczno-informatyczne, biologiczno-przyrodnicze będące prelude do dalszego kształcenia w szkołach średnich,
- 12) wypracowywanie dalszych skutecznych form i sposobów pracy z uczniem zdolnym,
- 13) wypracowywanie lepszych sposobów wyrównywania braków i różnic programowych uczniów,
- 14) dalsze tworzenie optymalnych warunków do nauki dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - planuje się wprowadzenie tzw. „oceniającego”, które jest specjalną ofertą dla uczniów o średnim i niskim potencjale edukacyjnym,
- 15) opracowywanie programów autorskich dla klas integracyjnych,
- 16) zwiększenie liczby uczniów biorących udział w konkursach przedmiotowych oraz zwiększenie liczby uczniów osiągających wysokie średnie ocen,
- 17) systematyczne rozszerzanie oferty zajęć wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych oraz zajęć pozalekcyjnych przedmiotowych, sportowych i artystycznych.

5.3. Wnioski do realizacji.

1) Wnioski organizacyjne:

- a) Utrzymać obecny układ sieci szkół z uwzględnieniem działania od 01 września 2008 r. **Miejskiego Zespołu Szkół w Kłodzku** z siedzibą przy ul. Sienkiewicza 61, do którego przeniesiono Gimnazjum nr 2 w Kłodzku.
- b) Utrzymać liczbę oddziałów w naszym mieście na obecnym poziomie jako właściwe i wystarczające w perspektywie najbliższych kilku lat co wynika z porównania ilości urodzeń dzieci w Kłodzku na przestrzeni ostatnich lat z ilością miejsc w szkołach oraz liczebności posiadanych oddziałów.

- c) Utrzymać liczbę uczniów w oddziałach na poziomie 25-28.
- d) Dokonać korekty w obwodach działania szkół w Kłodzku po analizie naboru uczniów na rok szkolny 2008/09.
- e) Wprowadzić we wszystkich szkołach elektroniczny dziennik lekcyjny.
- f) Kontynuować wspomaganie rozwoju placówek niepublicznych jako nie tylko bardziej mobilnych ekonomicznie i wspieranych w tym względzie systematycznie przez rodziców, ale osiągających także wysokie wyniki z egzaminów zewnętrznych.

2) Wnioski inwestycyjne i remontowe:

- a) Dokonać adaptacji istniejących i niewykorzystanych pomieszczeń na cele dydaktyczne w szczególności jako klasopracownie do przedmiotu fizyka, chemia, biologia oraz salę ćwiczeń kulturystycznych w celu pełnego zabezpieczenia możliwości kształcenia w związku z utworzeniem Miejskiego Zespołu Szkół w Kłodzku.
- b) Wykonać sieć informatyczną we wszystkich szkołach, tak aby zapewnić w każdej sali lekcyjnej komputer z dostępem do internetu.
- c) Utworzyć w każdej szkole przynajmniej jedną salę multimedialną.
- d) Wykonać boisko wielofunkcyjne dla Miejskiego Zespołu Szkół w Kłodzku w oparciu o środki aplikowane na podstawie projektu złożonego do Ministerstwa Sportu – całość zadania 455.638 zł.
- e) Dokończyć wymianę pokrycia dachowego w Gimnazjum nr 1 w Kłodzku w 2008 r.
- f) Dokonać termomodernizacji obiektów oświatowych połączoną z wymianą okien w Szkole Podstawowej nr 3 budynek B, w Szkole Podstawowej nr 6, w Gimnazjum nr 1, i w Przedszkolu nr 4 i w Przedszkolu nr 3.
- g) Zmienić sposób ogrzewania obiektów Przedszkola nr 4 poprzez likwidację samodzielnej kotłowni i podłączenie do sieci Fortum DZT S.A. lub inny rodzaj i źródło grzewcze z powodów ekonomicznych i ekologicznych.
- h) Wykonać kompleks sportowy przy Szkole Podstawowej nr 3 w ramach programu „Orlik 2012”, którego koordynatorem jest Zarząd Województwa Dolnośląskiego.
- i) Wybudować salę gimnastyczną dla Szkoły Podstawowej nr 6.
- j) Wybudować krytą pływalnię dostępną na zajęcia wychowania fizycznego dla dzieci ze wszystkich kłodzkich szkół.
- k) Zakupić sztuczne lodowisko dla organizowania zajęć wychowania fizycznego w okresie zimowym.
- l) Utworzyć multimedialne centrum edukacyjne dostępne dla prowadzenia zajęć dydaktycznych.
- ł) Wykonać kapitalny remont sali gimnastycznej przy ul. Wandy w Kłodzku i przekazać w użytkowanie Gimnazjum nr 1.
- m) W Gimnazjum nr 1 zrezygnować z kosztownego kapitalnego remontu kuchni stołówkowej, a pozostawić wyłącznie wyremontowaną jadalnię ze względu na nie spełnianie standardów HACAP przez ww. obiekt, także pod względem wyposażenia.

Realizacja większości wniosków zależna jest od pozyskania dofinansowania ze źródeł zewnętrznych, unijnych i krajowych.

3) Wnioski finansowe.

- a) Ustabilizować koszty finansowe oświaty obciążające budżet naszej Gminy poprzez:
 - realizację korekty sieci szkół w Kłodzku tj. utworzenie Miejskiego Zespołu Szkół w Kłodzku,

- zmniejszenie kosztów utrzymania stołówek i kuchni,
- zmniejszenie wydatków na administrację i obsługę,
- wprowadzenie ekonomicznych systemów grzewczych, energetycznych i medialnych we wszystkich placówkach oświatowych.

- b) Dążyć do zwiększania kwoty subwencji oświatowej przypadającej Gminie poprzez:
- minimalizację ilości godzin ponadwymiarowych nauczycieli na rzecz pełnej etatyzacji i zaniechania zatrudniania nauczycieli emerytowanych,
 - jak największe wykorzystanie wagi wynikających z „metryczki” subwencji oświatowej,
 - systematyczne aplikowanie o unijne, ministerialne i wojewódzkie środki pomocowe.

4) Wnioski kadrowe.

- a) Dążyć do systematycznego zwiększania kwalifikacji kadry nauczycielskiej – aktualnie 74 % nauczycieli posiada najwyższe stopnie awansu zawodowego (mianowany lub dyplomowany) poprzez ciągłe doskonalenie na drugich i trzecich studiach podyplomowych oraz kursach i warsztatach specjalistycznych.
- b) Zatrudniać nauczycieli w pełnym wymiarze – aktualnie na 267,4 etaty przeliczeniowe, zatrudnionych jest 261 nauczycieli co świadczy o małej liczbie godzin ponadwymiarowych (6,4 etaty) w skali gminy.
- c) Utrzymać dobrą strukturę nauczycieli w odniesieniu do stopni awansu zawodowego w szkołach, która wskazuje z jednej strony na dobry ich poziom, przekładający się na poziom kształcenia uczniów, ale z drugiej strony generujący wyższe koszty wynagrodzeń („jakość kosztuje”).
- d) Zmniejszać systematycznie wskaźnik ilości zatrudnionych pracowników administracji i obsługi (A i O) w stosunku do liczby nauczycieli, wynoszący aktualnie średnio 0,36.
- e) Położyć nacisk na doksztalcanie nauczycieli w zakresie psychologii i pedagogiki.

5) Wnioski dotyczące wychowania przedszkolnego.

- a) Wybudować nowy Zespół Przedszkolno – Żłobkowy w Kłodzku na Osiedlu Kruczkowskiego z realizacją do 2010 roku wychodząc naprzeciw wysokim potrzebom pracujących rodziców oraz mając na względzie stały rozwój miasta Kłodzka, a co za tym idzie poprawę poziomu życia naszego społeczeństwa. W 2008 r. przystąpiono do zmiany planu zagospodarowania przestrzennego opisywanego terenu pod m.in. cele oświatowe.
- b) Stwarzać możliwości zakładania przedszkoli niepublicznych szczególnie niewielkich i rodzinnych.
- c) Utrzymać wysoki poziom i standard aktualnie prowadzonych przedszkoli w Kłodzku.
- d) Zwiększyć ilość grup przedszkolnych dla dzieci w wieku 3-5 lat po likwidacji „zerówek”.

6) Wnioski dydaktyczne.

- a) Podnieść poziom kształcenia ponieważ w porównaniu do roku 2000 o połowę zmniejszyła się ilość uczniów o dużych ambicjach tj. uzyskujących bdb oceny > 5,0, a przybyło dwukrotnie uczniów ze słabymi ocenami tj. o małych ambicjach o średniej ocen < 3,0 (pkt. 1 w tabeli 24, wykres 14).
- b) Podnieść poziom kształcenia języka angielskiego do 100% (jest 94,1%) i zwiększyć nauczanie dwóch języków, którymi aktualnie objętych jest blisko 60% uczniów; powiększyć ilość kształconych języków do więcej niż dwóch tj. nie tylko angielskiego i niemieckiego, ale także np. j. rosyjskiego (pkt 2 w tabeli 24, wykres 15).
- c) Utrzymać dobrą tendencję i poprawiać standard zasobów komputerowych uczniów i szkół, oraz poziom umiejętności związany z obsługą programów użytkowych - aktualnie dochodzi do 98% (pkt. 3 i 4 w tabeli 24, wykres 12 i 13).
- d) Absolwentom gimnazjum na bieżąco przekazywać tendencje rozwojowe gospodarki naszego Regionu, Polski i Unii Europejskiej w celu właściwego wyboru drogi kształcenia oraz dalszej kariery zawodowej co m.in. przyczyni się spełniania oczekiwań uczniów w stosunku do szkoły (pkt. 5 i 6 w tabeli 24.).
- e) Utrzymać kierunek i bogatą ofertę Szkół Kłodzka dotyczącą zajęć pozalekcyjnych i zwiększać liczbę uczniów z niej korzystających (pkt 7,8,9 w tabeli 24).

f) Wykorzystać wszystkie możliwości związane z wyrównywaniem szans edukacyjnych w tym utworzenie banku podręczników w każdej szkole co zmniejsza obciążenie rodziców kosztami edukacji.

Z a k o ń c z e n i e

Podmiotem procesu kształcenia niezmiennie pozostaje **Uczeń**. Aby mógł **On** sprostać większości ww. i przyszłych wymagań, i by mógł być właściwie przygotowany do dalszego życia w społeczeństwie XXI wieku, musi być właściwie edukowany przez drugie i najważniejsze ogniwo systemu edukacji tj. przez **nauczycieli**. Poziom wykształcenia nauczycieli zatrudnionych w kłodzkich szkołach systematycznie się poprawia - w ciągu kilku ostatnich lat 31% uzyskało najwyższy stopień awansu zawodowego (tabela 6) i takie tempo awansu powinno być zachowane. Wielu nauczycieli posiada kwalifikacje do nauczania dwóch przedmiotów i ta tendencja także powinna być utrzymana.

Wizja rozwoju szkół prowadzonych przez Gminę Miejską Kłodzko na lata 2008-2013 wiąże się również ze zdobywaniem kolejnych certyfikatów szkoły bezpiecznej, szkoły wspierającej uzdolnienia, szkoły zaangażowanej społecznie. Kontynuować należy jeden z programów historycznych pn. „Ślady Przeszłości” i projekt Wolontariatu Europejskiego „Młodzież”, a także inny program unijny „Młodzież w działaniu”, z jednoczesną dalszą współpracą z Europejskim Forum Młodzieży i wiele innych, z inicjatywami których wychodzą nauczyciele, szkoły, kuratoria i MEN.

Dodatkowo, organ prowadzący Szkoły ze swoją wyspecjalizowaną agendą, którą jest Wydział Spraw Społecznych będzie wprowadzał narzędzia motywacyjne dla nauczycieli w postaci systematycznych corocznych dodatkowych nagród np. dla najlepszego wychowawcy, dla najlepszego prowadzącego olimpijczyków i inne tak, by stworzone warunki kształcenia przyszłości naszego społeczeństwa jakim są nasze dzieci były możliwie optymalne, a co przyniesie w konsekwencji zakładany stały rozwój Ucznia, niezbędny w celu sprostania wyzwaniom XXI wieku.

Opracowanie

1. *Ewa Chmiel – pkt. 3.2 i 3.3, tabele 7 i 8 rozdziału I.*
2. *Alicja Kościuk - rozdział II i III.*
3. *Ewa Piszczek - rozdział I i wszystkie wykresy.*
4. *Paweł Popiel - wstęp, rozdział IV.*
5. *Dorota Ząbek - pkt 3,5 lit. c) rozdziału III.*
6. *Witold Krzelowski - rozdział V, zakończenie oraz redakcja, analizy, wnioski i korekta całości.*

Materiały źródłowe:

- *dane Jednostek Oświatowych Gminy Miejskiej Kłodzko z 2007 i 2008 roku,*
- *opracowanie Janusza Laski z Zespołu Szkół Społecznych w Kłodzku z 2007r.,*
- *opracowania z konferencji pt. „Reforma Programowa”- Warszawa, kwiecień 2008,*
- *Program Operacyjny UE - Kapitał Ludzki z 2007r.*

Kłodzko - kwiecień 2008r.

Program rozwoju oświaty w Kłodzku w latach 2008 - 2013

Spis tabel:

	strona
Tabela nr 1 „Liczba urodzeń w latach 2000 – 2007”	5
Tabela nr 2 „Wykaz placówek prowadzonych przez Gminę Miejską Kłodzko”	6
Tabela nr 3 „Wykaz placówek niepublicznych”	7
Tabela nr 4 „Zakup pomocy dydaktycznych i remonty bieżące”	7
Tabela nr 5 „Środki pozyskane na wyposażenie szkół”	8
Tabela nr 6 „Specyfika wyposażenia w szkołach”	9
Tabela nr 7 „Koszty sprzętu i wyposażenia w przedszkolach”	9
Tabela nr 8 „Remonty i modernizacje w placówkach przedszkolnych”	10
Tabela nr 9 „Analiza kosztów na ucznia w latach 2004 – 2007”	14
Tabela nr 10 „Analiza kosztów na ucznia w 2007 r.”	14
Tabela nr 11 „Dział 801+854-zestawienie wydatków na energię”	16
Tabela nr 12 „Liczba uczniów w szkołach prowadzonych przez Gminę Miejską Kłodzko”	18
Tabela nr 13 „Liczba oddziałów w szkołach oraz obciążenie uczniowskie”	19
Tabela nr 14 „Tygodniowy wymiar godzin pozalekcyjnych finansowanych przez Gminę Miejską Kłodzko”	20
Tabela nr 15 „Kadra pedagogiczna i administracyjno-obługowa w szkołach”	20
Tabela nr 16 „Liczba godzin edukacyjnych i etaty przeliczeniowe”	21
Tabela nr 17 „Struktura nauczycieli wg awansu zawodowego”	21
Tabela nr 18 „Planowana liczba oddziałów na rok szkolny 2008/2009”	23
Tabela nr 19 „Planowana liczba godzin pozalekcyjnych na rok szkolny 2008/2009”	23
Tabela nr 20 „Wykaz kadry pedagogicznej w przedszkolach w roku szkolnym 2007/2008”	25
Tabela nr 21 „Liczba etatów pedagogicznych i niepedagogicznych w przedszkolach”	25
Tabela nr 22 „Stan organizacyjny przedszkola niepublicznego”	26
Tabela nr 23 „Planowana liczba oddziałów w przedszkolach w roku szkolnym 2008/2009”	26
Tabela nr 24 „Zestawienie wyników ankiety absolwentów szkół z roku szkolnego 2006/2007”	35

Spis wykresów:

Wykres nr 1 „Struktura urodzeń Kłodzku w latach 2000-2007”	5
Wykres nr 2 „Wskaźnik wydatkowania środków na zakup pomocy dydaktycznych w latach 2000-plan2008”	8
Wykres nr 3 „Wskaźnik wydatków ponoszonych na remonty bieżące w szkołach w latach 2000-plan2008”	8
Wykres nr 4 „Struktura finansowania zadań oświatowych bieżących gminy w latach 2003-2007”	13
Wykres nr 5 „Porównanie dynamiki wzrostu wydatków na zadania subwencjonowane i subwencji oświatowej w latach 2003-2007”	14
Wykres nr 6 „Koszt na ucznia w szkołach podstawowych i gimnazjalnych w latach 2004-2007”	15
Wykres nr 7 „Dynamika wzrostu wysokości kosztów na ucznia w okresie od 2004 r. do 2007r.”	15
Wykres nr 8 „Porównanie liczby uczniów i etatów nauczycielskich w szkołach w latach 2003-2007 – zadania subwencjonowane”	16
Wykres nr 9 „Dynamika kształtowania się wydatków na media w latach 2005-2007”	17
Wykres nr 10 „Kształtowanie się wydatków na media w okresie 2005-2007”	17
Wykres nr 11 „Liczba uczniów”	19
Wykres nr 12 „Zasoby komputerowe uczniów w domach”	37
Wykres nr 13 „Poziom umiejętności obsługi komputera przez uczniów”	37
Wykres nr 14 „Średnia ocen osiągnięta przez uczniów w roku szkolnym 2006/2007”	37
Wykres nr 15 „Nauka języków obcych”	38